

HELSINGIN KAUPUNGIN

Vuoden 2021 talousarvion noudattamisohjeet

Khs 14.12.2020

Julkaisija Helsingin kaupunginkanslia
Osoite PL 20 (Pohjoisesplanadi 11–13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Puhelin (09) 310 2505

Helmi Strategia ja Talous/Kaupungin toiminta ja talous/Talousarvio
Tilaukset Helsingin kaupunginkanslia
puh. (09) 310 36271
Jakelu sähköposti anne.alanko@hel.fi

Helsingin kaupungin digipaino
Helsinki 2020

14.12.2020

MÄÄRÄAJAT

14.1.2021	Lauta- ja johtokuntien hyväksyttävä alaiselleen toiminnalle tulosbudjetti ja toimintasuunnitelma. Asiasta toimitetaan virallinen päätös Ahjoon. (sivu 6)
25.11.2021	Vuoden 2021 talousarvion käyttötalouden määrärahojen ylitysesitykset (ml. sitovan toimintakatteen alittamisesitykset) sekä käyttötarkoituksen muutosesitykset kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosastolle (kanslia.talousarvio@hel.fi), lisäksi virallinen esitys Ahjoon. (sivu 12)
14.1.2022	Vuoden 2021 käyttämättä jääneiden investointimäärärahojen käyttäminen vuonna 2022, ylitysesitykset kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosastolle (kanslia.talousarvio@hel.fi), lisäksi virallinen esitys Ahjoon. (sivu 13)
28.1.2022	Selvitykset toteutumatta jääneistä sitovista toiminnan tavoitteista kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosastolle (kanslia.talousarvio@hel.fi), lisäksi virallinen esitys Ahjoon. (sivu 12)

SISÄLLYSLUETTELO

Sivu

1 JOHDANTO	1
2 KESKEISIÄ MUUTOKSIA NOUDATTAMISOHJEISSA	3
3 TALOUTTA JA TOIMINTAA KOSKEVAT OHJEET JA SÄÄNNÖT	4
3.1 KUNTALAKI	4
3.2 KUNTAJAOSTON OHJEET	4
3.3 HALLINTOSÄÄNTÖ	5
4 TALOUSARVION NOUDATTAMISEN YLEISOHJEET	6
4.1 TALOUSARVIO TOIMINNAN LÄHTÖKOHTANA	6
4.2 TULOSBUDJETIT JA TOIMINTASUUNNITELMAT	7
5 KAUPUNKISTRATEGIAN 2017–2021 TOTEUTTAMINEN	9
6 TALOUSARVION SITOVUUS, TALOUSARVIOON TEHTÄVÄT MUUTOKSET JA TALOUSARVION SEURANTA	12
6.1 KÄYTTÖTALouden MÄÄRÄRAHAN SITOVUUS JA YLITTÄMINEN	12
6.2 MÄÄRÄRAHOJEN KÄYTTÖTARKOITUKSEN MUUTOKSET	13
6.3 INVESTOINTIMÄÄRÄRAHOJEN SITOVUUS JA YLITTÄMINEN	13
6.4 SIIRTYVIEN INVESTOINTIHANKKEIDEN MÄÄRÄRAHAT	13
6.5 KIRJANPITO, TALOUSSUUNNITELUJÄRJESTELMÄ JA TALOUSARVION TOTEUTUMISEN SEURANTA	14
Linjauksia kaupungin kirjanpitokäytännöstä	14
Välitilinpäätös, neljännesvuosikatsaukset ja kirjanpidon kuukausikatkot	14
Talousarvion toteutumisennuste	15
Valtion talousraportointi	16
Kilpailuneutraliteetin edellyttämä kirjanpito	16
6.6 MAKSUVALMIUSENNUSTE	16
7 INVESTOINNIT JA TILAT	18
7.1 INVESTOINTIHANKKEIDEN OHJAUS	18
7.2 HANKKEIDEN RAHOITUS	19
7.3 TOIMITILOISTA LUOPUMINEN	19
7.4 TOIMITILOJEN VUOKRAAMINEN JA MAANVUOKRASOPIMUKSET	19
7.5 PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEET	20
7.6 IRTAIMISTON HANKINTA-ARVOT	22
8 HENKILÖSTÖÖN LIITTYVÄT OHJEET JA MÄÄRÄYKSET	23
8.1 HENKILÖSTÖSUUNNITTELU JA TEHTÄVIEN TÄYTTÄMINEN	23
Vuosittainen henkilöstösuunnittelu	23
Tehtäväjärjestelyistä johtuva henkilöstön uudelleensijoittuminen	23
Tehtävien täyttäminen	23
8.2 PALVELUSSUHTEESEEN OTTAMINEN	24
Määräaikaiseen palvelussuhteeseen ottaminen	24
Sijaisuuksien hoitamisen periaatteet	24
Seure Henkilöstöpalvelut Oy:n käyttö	24
Vuosiomat, säästövapaat ja lomarahavapaat	25

8.3 KORKEAKOULUHARJOITTELIJAT JA KESÄTYÖNTEKIJÄT	25
Korkeakouluharjoittelijat	25
Kesätyöntekijät.....	25
8.4 TYÖNTEKIJÄT PALKKATUETUSSA TYÖSSÄ JA TYÖKOKEILUSSA	26
8.5 OSAAMISEN KEHITTÄMINEN	26
8.6 HENKILÖSTÖN ONNISTUMISEN JOHTAMINEN JA TYÖHYVINVOINTI	27
8.7 HR-PROSESSIN JA HR-TIETOJÄRJESTELMIEN KEHITTÄMINEN.....	28
8.8 HENKILÖSIVUKULUT.....	29
8.9 PALKITSEMINEN: PALKKAUS JA PALKKIOT	29
Palkankorotukset vuonna 2021.....	29
Tehtäväkohtaisen palkan määrittely.....	29
Tehtäväkohtaisen palkan määräaikainen tarkistaminen (tehtävälisä)	30
Henkilökohtainen lisä.....	31
Kertaluonteinen palkitseminen.....	31
Tulospalkkiojärjestelmä	32
Seuranta ja raportointi.....	33
8.10 TEHTÄVÄNIMIKKEET JA VIRKAMUUTOKSET	33
8.11 VAKANSSIREKISTERI	34
8.12 VIRKA- JA TYÖTEHTÄVIEN HOITAMISEEN LIITTYVÄ MATKUSTAMINEN JA KULJETTAMINEN.....	34
8.13 MATKA-, MATKATAVARA- JA MATKAVASTUUVAKUUTUS	34
9 ERILLISOHJEET	35
9.1 HANKINTOJEN SÄÄNTELY JA OHJEISTUS	35
Hankintakäsikirja ja ohjeet.....	35
Puitejärjestely- ja pienhankintaohjeet	36
Hankintojen toteuttaminen yhteistyönä.....	36
Hankintavaltuudet/-oikeudet.....	36
Tilausvaltuudet/-oikeudet.....	36
Hankintapäätöksen muoto.....	37
Hankintapäätöksen sisältö	37
Tilauksen muoto.....	38
Tilauspäätöksen sisältö	38
Laskutus.....	38
9.2 AUTOJEN HANKINTA	39
9.3 KAUPUNGIN OMAN TOIMINNAN KILPAILUTTAMISEN PERIAATTEET	40
9.4 SISÄINEN VALVONTA JA RISKIENHALLINTA	40
9.5 SOPIMUSHALLINTA	41
9.6 VAKUUTUSRAHASTOMAKSUT	42
9.7 LEASINGRAHOITUKSEN KÄYTTÖ.....	43
9.8 LUOTTOTAPPIOT	43
9.9 LUOTTOKORTTIEN KÄYTTÖ	44
9.10 DIGITALISAATIO JA TIETOHALLINTO.....	44
9.11 LASKUTUS JA PERINTÄ	45
9.12 AVUSTUSTEN MYÖNTÄMINEN	46
9.13 VALTIONAVUSTUKSET JA NIIHIN VERRATTAVAT ETUUDET	46
9.14 VALTIONTUKIARVIOINTI.....	47
9.15 EU-HANKKEET	47
9.16 SPONSORIRAHAN KÄYTÖSTÄ.....	48
9.17 JÄSENYYDET	48

9.18 INNOVAATORAHASTON KÄYTTÖ	49
9.19 OSALLISUUSRAHASTON KÄYTTÖ	49
9.20 PÄÄKAUPUNKISEUDUN YHTEISTYÖHANKKEET	49
9.21 EDUSTUSMENOT	50
9.22 VIESTINTÄ JA BRÄNDI	50
9.23 VALTIONPERINNÖT	51

Liite 1 Kaupunginhallituksen budjettineuvottelujen lopputulos 9.11.2020

Liite 2 Neuvottelutuloksen mukaiset muutokset vuoden 2021 talousarvioehdotukseen ja vuosien 2021–2023 taloussuunnitelmaehdotukseen

Liite 3 Noudattamisohjeisiin liittyviä päätöksiä

Vuoden 2021 talousarvion noudattamisohjeiden sähköinen versio on Helmissä:
<http://helmi.hel.fi/strategiajatalous/Kaupungintoimintajatalous/talousarviot/Sivut/default.aspx>

14.12.2020

1 JOHDANTO

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 9.12.2020 kaupungin talousarvion vuodeksi 2021 ja taloussuunnitelman vuosille 2021–2023.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 27.9.2017 kaupunkistrategian vuosille 2017–2021. Kaupunkistrategia on lähtökohta valtuustokauden talousarvioille ja -suunnitelmille ja toimenpiteille sekä on ollut lähtökohtana valmisteltaessa talousarvioehdotusta 2021.

Kaupunkistrategian toimenpiteiden toteuttaminen on osa vuosittaista talouden ja toiminnan suunnittelua. Kaupunginvaltuuston päätöksen mukaisesti kaupunkistrategian toteuttamista seurataan ja arvioidaan osana vuosittaista talouden ja toiminnan seuranta. Keskushallinto, toimialat ja liikelaitokset seuraavat vuoden aikana talouden toimintaympäristössä tapahtuvia muutoksia, ajankohtaisia talousteemoja sekä linjaavat tarvittaessa ajankohtaisia kysymyksiä rahoitusjohtajan vetämässä talouden ohjausryhmässä (TOR).

Noudattamisohjeiden liitteenä 1 on kaupunginhallituksen budjettineuvottelujen lopputulos ja liitteenä 2 neuvottelutuloksen mukaiset muutokset vuoden 2021 talousarvioehdotukseen ja vuosien 2021–2023 taloussuunnitelmaehdotukseen. Keskushallinnon, toimialojen ja liikelaitosten tulee ottaa huomioon neuvottelutuloksen painotukset toimintasuunnitelmiaan ja tulosbudjeteissaan.

Helsingillä on edessään merkittäviä haasteita lähivuosina talouden ja toiminnan sopeuttamisessa koronakriisin aiheuttamaan talouden notkahtamiseen, sen aiheuttamaan sosiaalisiin seurauksiin sekä suunnitteilla olevan sote-uudistuksen jälkeiseen toimintaympäristöön.

Epidemia kerryttää kaupungin palveluvelkaa ja heikentää kaupungin verotulopohjaa todennäköisesti useiksi vuosiksi.

Samaan aikaan kun toisaalta on tarve osana vuoden 2021 talousarviota tehdä kohdennettuja panostuksia talouden mahdollisimman pikaisen elpymisen tukemiseksi, tarvitaan tuottavuutta ja taloudellisuutta parantavien toimenpiteiden käynnistämistä talouden vakauttamiseksi keskipitkällä aikavälillä kasvavan kaupungin suunniteltujen investointien toteuttamiseen ja palvelujen ylläpitämiseksi.

Jotta velkaantuminen saadaan pysäytettyä seuraavaan valtuustokautteen, tulee kaupungin käynnistää keskipitkän aikavälin toimenpiteitä kaupungin talouden vakauttamiseksi.

14.12.2020

Kaupunkiyhteisillä toimenpiteillä toteutetaan käyttötalouteen vaikuttavia linjauksia ja rakenteellisia uudistuksia. Talousarvioon 2021 kirjatut tuottavuuslinjaukset kohdistuvat koko toimintaan: digitalisaatioon, henkilöstöön, palveluverkkoon ja toimitiloihin sekä toiminnan kehittämiseen. Tuottavuutta parannetaan linjauksien kautta keskipitkällä aikavälillä, joten toimenpiteet ja niiden tuottamat taloudelliset vaikutukset kohdistuvat useammalle vuodelle. Tarkempia toimenpiteitä valmistellaan kaupunginkanslian ja toimialojen yhteistyönä vuoden 2021 aikana ja niitä tuodaan tarpeen mukaan päätöksentekoon.

14.12.2020

2 KESKEISIÄ MUUTOKSIA NOUDATTAMISOHJEISSA

Alla listattuna joitakin keskeisiä muutoksia noudattamisohjeissa

Talousarvion noudattamisen yleisohjeet sisältävät osuuden talouden vakauttamisesta.

Tulosbudjetti-kohdassa maininta koronasta palautumisen sisällyttämisestä toimintasuunnitelmiin sekä muistutus sukupuolitietoisesta budjetoinnista edistämistä.

Strategian alle on lisätty selvitys 2017-21 strategian arvioinnista ja uuden strategian valmistelusta, sekä osuus koronakriisin vaikutuksesta strategian toteutukseen.

Kirjanpito, taloussuunnittelujärjestelmä ja talousarvion toteutumisen seuranta – osuutta on päivitetty mm. valtion talousraportoinnin ja kaupungin tilikarttaudistuksen osalta.

Noudattamisohjeisiin on aiemmin sisältynyt vaatimus kansliapäällikön päätöksestä oikeuttaa ulkopuolisten (so. muiden kuin kaupungin omistamien) tilojen vuokraaminen. Valmistelussa olevassa tilahankkeiden käsittelyohjeessa edellä kuvatusta oikeutusmenettelystä ollaan luopumassa. Kansliapäällikön päätöskäsittely on toimialauudistuksen ja toimialojen tilapalveluiden perustamisen myötä tullut tarpeettomaksi.

Hankintoihin liittyviä alalukuja on päivitetty, samoin sopimushallinnan osiota sekä digitaalisuutta ja tietohallinto –kokonaisuutta.

Luottotappioihin liittyvää ohjeistusta on päivitetty liittyen saatujen, luottotappioiksi kirjattujen saatavien käsittelystä.

Valtionavustukset ja niihin verrattavat etuudet sekä EU-hankkeet –kohtia on päivitetty hankkeiden kirjaamisen osalta, silloin kun Helsinki toimii rahoituksen välittäjänä.

Irtaimiston hankinta-arvoja käsittelevään kappaleeseen on lisätty maininta lahjoitussena saatujen taide-esineiden kirjaamisesta taseeseen, tämä muuttuu alkaen 2021.

14.12.2020

3 TALOUTTA JA TOIMINTAA KOSKEVAT OHJEET JA SÄÄNNÖT

Taloudenhoitoa ja sen järjestämistä ohjaavat kuntalain 13 luku, kirjanpitolaki ja -asetus, kirjanpitolautakunnan ja sen kuntajaoston antamat ohjeet, hallintosäännön luku 20, talousarvio 2021 ja taloussuunnitelma 2021–2023 (Kvsto 9.12.2020), poistosuunnitelma (Kvsto 29.11.2006 ja 20.1.2016) sekä Jhs (Julkisen hallinnon suositukset) suositus 199 kunnan talousarviosta ja taloussuunnitelmasta.

3.1 Kuntalaki

Kunnan ja kuntayhtymän taloutta koskevat säännökset on koottu kuntalain (410/2015) 110–120 pykälisiin. Valtuusto vastaa kunnan toiminnasta ja taloudesta (KuntaL 14 §).

Talousarvion valmistelusta vastaa kunnanhallitus sekä kukin toimielin omalla tehtäväl alueellaan (KuntaL 39 §). Kunnallisessa liikelaitoksessa valmistelusta vastaa johtokunta (KuntaL 67 §). Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja että edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarvioon sisällytetään tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan ja kuntayhtymän taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan (KuntaL 110 §).

3.2 Kuntajaoston ohjeet

Kirjanpitolautakunnan kuntajaosto on antanut seuraavat yleisohjeet:

- kunnan ja kuntayhtymän tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta (20.8.2019),
- kunnan ja kuntayhtymän tilinpäätöksen liitetiedoista (11.6.2019),
- kunnan ja kuntayhtymän tuloslaskelman laatimisesta (23.10.2018),
- ympäristöasioiden kirjaamisesta ja esittämisestä kunnan ja kuntayhtymän tilinpäätöksessä (28.8.2018),
- kunnan ja kuntayhtymän rahoituslaskelman laatimisesta (5.3.2018),
- kunnan ja kuntayhtymän eriytetyn liiketoiminnan kirjanpidosta ja tilinpäätöksestä (7.11.2017),
- kunnan ja kuntayhtymän suunnitelman mukaisista poistoista (22.11.2016),
- kunnan ja kuntayhtymän taseen laatimisesta (13.9.2016),
- kunnan ja kuntayhtymän konsernitilinpäätöksen laatimisesta (22.12.2015).

Kuntajaoston yleisohjeet ovat sitovia. Lisäksi aiheisiin liittyy kaupungin omaa tarkentavaa ohjeistusta. Osa kaupungin omasta ohjeistuksesta on koottu liitteeseen 3.

3.3 Hallintosääntö

Hallintosäännössä on määritelty mm. taloudenhoidon toimintaperiaatteet sekä annettu määräyksiä kaupunkistrategiasta, talousarviosta ja taloussuunnitelmasta, rahoituksesta ja laskentatoimesta. Hallintosääntöä on noudatettava kaupungin talouden suunnittelussa. Hallintosäännön mukaan tarkemmat ohjeet talousarvion täytäntöönpanoksi annetaan vuosittain talousarvion noudattamisohjeissa. Kaupunginhallitus, rahoitusjohtaja ja taloushallintopalveluliikelaitoksen toimitusjohtaja antavat tarkempia ohjeita kaupungin taloudenhoidosta.

14.12.2020

4 TALOUSARVION NOUDATTAMISEN YLEISOHJEET

4.1 Talousarvio toiminnan lähtökohtana

Toimialoilta edellytetään taloudellisen kehityksen seuraamista ja tarvittaessa valmiutta sopeuttaa toimintansa muuttuvissa tilanteissa talousarvion mukaiseksi.

Kaupunkistrategian 2017–2021 mukaan kaupungin taloutta hoidetaan vastuullisesti, kestävästi ja tuottavasti, jotta kuntalaisten palvelut voidaan turvata pitkällä aikavälillä ja kaupunki on kilpailukykyinen sijaintipaikka yrityksille. Helsinki kantaa oman vastuunsa julkisen talouden tasapainottamisesta ja huolehtii kaupungin kokonaistuottavuuden parantamisesta.

Tuottavuuden kehittymistä mitataan kaupunkitasoisesti strategiaohjelman tuottavuustavoitteella. Johtamisjärjestelmäuudistuksen mahdollistama toimintojen tehostuminen hyödynnetään siten, että kokonaistuottavuuden 0,5 % vuotuisella nousulla katetaan osa väestönlisäyksen aiheuttamasta toimintamenojen lisäystarpeesta. Kokonaistuottavuuden parantamista tehdään johtamiseen panostaen ja hyvässä yhteistyössä henkilöstön kanssa palvelujen laadusta huolehtien. Palvelujen kilpailukyvyistä huolehditaan niitä uudistamalla. Toimialoilla tuottavuuden kehitystä on seurattava. Tuottavuutta parantamalla toimialoilla on mahdollisuus kasvattaa liikkumavaraa tarvittavien toimintojen järjestämiseen. Tuottavuuden kehityksessä on huomioitava strategian tavoite, Helsinki tavoittelee yksikkökustannuksissa muiden suurten kaupunkien keskiarvoa. Keskushallinnon, toimialojen ja liikelaitosten tulee konkretisoida tuottavuutta parantavat toimenpiteet vuoden 2021 tulosbudjeteissa ja toimintasuunnitelmissa.

Helsingillä on edessään merkittäviä haasteita lähivuosina talouden ja toiminnan sopeuttamisessa koronakriisin aiheuttamaan talouden notkahtamiseen, sen aiheuttamaan sosiaalisiin seurauksiin sekä suunnitteilla olevan sote-uudistuksen jälkeiseen toimintaympäristöön.

Epidemia kerryttää kaupungin palveluvelkaa ja heikentää kaupungin verotulopohjaa todennäköisesti useiksi vuosiksi.

Samaan aikaan kun toisaalta on tarve osana vuoden 2021 talousarviota tehdä kohdennettuja panostuksia talouden mahdollisimman pikaisen elpymisen tukemiseksi, tarvitaan tuottavuutta ja taloudellisuutta parantavien toimenpiteiden käynnistämistä talouden vakauttamiseksi keskipitkällä aikavälillä kasvavan kaupungin suunniteltujen investointien toteuttamiseen ja palvelujen ylläpitämiseksi.

Jotta velkaantuminen saadaan pysäytettyä seuraavaan valtuustokauteen, tulee kaupungin käynnistää keskipitkän aikavälin toimenpiteitä kaupungin talouden vakauttamiseksi.

14.12.2020

Kaupunkiyhteisillä toimenpiteillä toteutetaan käyttötalouteen vaikuttavia linjauksia ja rakenteellisia uudistuksia. Talousarvioon 2021 kirjatut tuottavuuslinjaukset kohdistuvat koko toimintaan: digitalisaatioon, henkilöstöön, palveluverkkoon ja toimitiloihin sekä toiminnan kehittämiseen. Tuottavuutta parannetaan linjauksien kautta keskipitkällä aikavälillä, joten toimenpiteet ja niiden tuottamat taloudelliset vaikutukset kohdistuvat useammalle vuodelle. Tarkempia toimenpiteitä valmistellaan kaupunginkanslian ja toimialojen yhteistyönä vuoden 2021 aikana ja niitä tuodaan tarpeen mukaan päätöksentekoon.

4.2 Tulosbudjetit ja toimintasuunnitelmat

Lautakunnat ja johtokunnat valvovat, että niiden alainen toiminta on kaupunkistrategian ja talousarvion sekä kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen asettamien tavoitteiden mukaista. Hallintosäännön mukaan toimialalautakunnat (10 luku 1§ 4 kohta) ja liikelaitoksen johtokunnat (11 luku 1§ 3 kohta) päättävät alaiselleen toiminnalle tulosbudjetin ja toimintasuunnitelman, jotka sisältävät talousarvioon perustuvat tulostavoitteet, tarvittavat toimenpiteet ja resurssit sekä toiminnasta kertyvät tulot ja aiheutuvat menot.

Lauta- ja johtokunnat hyväksyvät tulosbudjetit 14.1.2021 mennessä. Tulosbudjetit on lähetettävä tiedoksi sähköpostilla kaupunginkansliaan (kanslia.talousarvio@hel.fi). Tulosbudjetit on vietävä Tasku-taloussuunnittelujärjestelmään. Hallintosäännön (20 luku 2 §) mukaan tulosbudjetti ja toimintasuunnitelma laaditaan yksikköjaon mukaisesti. Yksikön päällikkö vastaa tulostavoitteiden saavuttamisesta ja tulosbudjetin toteuttamisen edellyttämistä toimenpiteistä. Lautakunnan hyväksymän tulosbudjetin tulee antaa riittävä kuva toimialan toiminnasta ja laajuudesta.

Lautakunnan tulosbudjetit on tehtävä vähintään palvelukokonaisuustasolla. Mikäli toimialan tarpeet edellyttävät määrärahojen varaamista toimialatasoisesti, tulee tämä huomioida toimialan tulosbudjetissa

Päättyessään tulosbudjetista lautakunta voi oikeuttaa toimialajohtajan tai muun viranhaltijan päättämään määrärahojen tarkistamisesta eri yksiköiden (palvelukokonaisuuksien) välillä toimialan kokonaismäärärahojen puitteissa. Lautakunta päättää kokonaismäärärahojen puitteissa käyttötalouden ja investointien määrärahojen vastuuhenkilöt ja heidän määrärahansa. Toimialajohtaja antaa tarvittaessa vastuuhenkilöille talousarvion ja tulosbudjetin noudattamista koskevia ohjeita.

Toimintasuunnitelmiin tulee sisällyttää tiivistelmä, joka sisältää keskeisimmät toimenpiteet vuonna 2021 strategian toteuttamiseksi sekä keskeisimmät toimialatason strategiamittarit. Kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosasto vastaa tiivistelmäpohjan ja ohjeiden toimittamisesta toimialoille.

14.12.2020

Noudattamisohjeiden liitteenä 1 on kaupunginhallituksen budjettineuvottelujen lopputulos ja liitteenä 2 neuvottelutuloksen mukaiset muutokset vuoden 2021 talousarvioehdotukseen ja vuosien 2021–2023 taloussuunnitelmaehdotukseen. Keskushallinnon, toimialojen ja liikelaitosten tulee ottaa huomioon neuvottelutuloksen painotukset toimintasuunnitelmissaan ja tulosbudjeteissaan.

Vuoden aikana kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen ja lautakuntien päättämät määrärahamuutokset, -siirrot ja ylitysoikeudet viedään talouden suunnittelujärjestelmään (Taskuun). Määrärahamuutosten pohjalta tulee myös tulosbudjetti päivittää talouden suunnittelujärjestelmiin. Ennen tulosbudjettien päivittämistä tulee keskushallinnon, toimialojen ja liikelaitosten olla yhteydessä kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosastoon.

Koronasta palautumisen toimenpiteet ja mittarit kuvataan tulosbudjetin 2021 tiivistelmäpohjaan. Koronasta palautumisen tavoitteet ja toimenpiteet tarkennetaan tulosbudjetin tekstiosaan oman koronasta palautuminen otsikon alle.

Kaupunginhallitus päätti (13.1.2020 § 13), että Helsingin kaupungin tasa-arvohankkeen tulokset ja suositukset tulee huomioida toiminnan kehittämisessä sekä toimialojen talousarvioesitysten ja käyttösuunnitelmien laadinnassa. Toimialojen käyttösuunnitelmista (tulosbudjeteista) tulee käydä ilmi, millaisin toimenpitein sukupuolitietoista budjetointia edistetään. Lisätietoa löytyy vuoden 2021 talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotuksen 2021–2023 -valmisteluohjeista.

14.12.2020

5 KAUPUNKISTRATEGIAN 2017–2021 TOTEUTTAMINEN

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 27.9.2017 (§ 321) kaupunkistrategian vuosiksi 2017–2021. Kaupunkistrategia oli lähtökohtana valmisteltaessa vuoden 2021¹⁰-talousarvioehdotusta sekä on lähtökohta valmisteltaessa muita valtuustokauden talousarvioita ja toimenpiteitä.

Kaupunginhallitus kehotti kaupunkistrategian täytäntöönpanopäätöksessä (Khs 13.10.2017 § 910) lauta- ja johtokuntia, toimialoja, virastoja ja liikelaitoksia sekä ty-täryhteisiä:

- toteuttamaan kaupunkistrategiaa 2017–2021
- ottamaan kaupunkistrategian lähtökohdaksi valmisteltaessa valtuustokauden talousarvioita ja -suunnitelmia.

Kaupunginvaltuuston päätöksen mukaisesti strategian toteuttamista arvioidaan ja seurataan osana vuosittaista talouden ja toiminnan seurantaa. Valtuustokauden puolivälissä tehtiin etenemisen tarkastelu. Vuonna 2021 alkuvuodesta viimeistel-lään strategiakauden 2017-21 tuloksellisuuden ja vaikuttavuuden arviointi. Kevään aikana tärkeimpiin trendeihin ja muutosajureihin, toimintaympäristöön, palveluihin, taloudelliseen tilanteeseen sekä kaupunkilaisten, yritysten ja henkilöstön näkemyk-siin liittyvää tietopohjaa jalostetaan strategiatyön tueksi sekä kaupungin päätöksen-tekijöiden jatkuvaan hyödyntämiseen. Uuden strategian valmistelu käynnistetään uuden valtuuston kanssa heti valtuustokauden alkaessa kesäkuussa 2021.

Kaupunginhallitus hyväksyi 12.3.2018 kaupunkistrategian kaupunkitason mittarit ja 18.3.2019 kehitettävät mittarit osaksi kaupunkistrategian mittareita. Toimialojen, vi-rastojen ja liikelaitosten tulee talousarvion tavoitteissa, toimenpiteissä ja toiminnan arvioimisessa ottaa kantaa toimialan omiin ja kaupunkitason tavoitteisiin ja mittareih-in. Kaupunkiyhteisten tavoitteiden toteutumista kullakin toimialalla tulee arvioida. Toimialatason mittarit tulee sisällyttää toimialojen toimintasuunnitelmiin ja tulosbud-jetteihin.

Kaupunkitason strategiamittareiden seurantatiedot ovat osa talouden ja toiminnan seurantaa.

Kaupungin johtoryhmän, kaupunkistrategian pohjalta, käynnistämät ja kaupungin-hallituksen päättämät seitsemän strategiaa toteuttavaa kaupunkiyhteistä hanketta viedään päätökseen tai ehdotetaan jatkettavaksi 2017-2021 strategian arvioinnin pohjalta:

1. Eriarvoisuuden vähentämisen ja nuorten syrjäytymisen ehkäisyn kaupunkistrategiahanke – Mukana-ohjelma
2. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen koordinoinnin ja johtamisra-kenteen valmistelu
3. Toimitilastrategia
4. Kävelykeskustan laajentamisen ja maanalaisen kokoojakadun edel-lytykset

14.12.2020

5. Liikkumishjelma
6. Merellinen strategia
7. Maapolitiikka

Näiden lisäksi päästövähennysten toteuttamisesta on aikataulutettu Hiilineutraali Helsinki 2035 -toimenpideohjelma (Khs 10.12.2018). Toimialojen tulee toteuttaa toimenpideohjelman toimenpiteitä.

Kaupunginhallitus päätti 14.5.2018 § 350 ottaa käyttöön hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen johtamis- ja koordinoitirakenteen valmisteluryhmän esityksen mukaan.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 19.6.2019 § 213 Helsingin hyvinvointisuunnitelman painopisteet ja tavoitteet vuosille 2019–2021 sekä vuosittain talousarviovalmistelun yhteydessä tarkistettavat toimenpiteet. Samalla kaupunginvaltuusto kehotti kaikkia toimialoja ja kaupunginkansliaa yhteistyössä edistämään Helsingin hyvinvointisuunnitelman tavoitteiden ja toimenpiteiden toteuttamista osana talouden ja toiminnan vuosisuunnittelua.

Muiden kaupunkiyhteisten hankkeiden toimenpiteitä valmistellaan päätöksentekoon niiden sisällön edellyttämällä tavalla.

Kaupunkiyhteiset strategiahankkeet toteuttavat kaupunkistrategiaa. Keskushallinnon, toimialojen ja liikelaitosten tulee edistää ja mahdollistaa toimintaansa kehittämällä kaupunkiyhteisten strategiahankkeiden tavoitteiden ja toimenpiteiden toteuttaminen. Keskushallinnon, toimialojen ja liikelaitosten tulee seurata toimintasuunnitelmissa kaupunkiyhteisten hankkeiden toteuttamisen edistämistä. Kaupunkiyhteisten strategiahankkeiden tavoitteiden ja toimenpiteiden edistymisestä raportoidaan säännöllisesti kaupungin johtoryhmälle.

Koronakriisin vaikutus strategian toteutukseen

Koronakriisi vaikuttaa merkittävästi Helsingin talouteen, toimintaan ja kehitykseen. Vuoden 2021 aikana kaupungin tulee pystyä vastaamaan toimintaympäristön epävarmuuteen ja kriisistä palautumiseen sekä ehkäisemään koronaepidemian pitkän aikavälin taloudellisia ja sosiaalisia vaikutuksia.

Palautumisen toimenpiteiden suunnittelu ja toimeenpano tapahtuvat pääosin osana kaupungin normaalia toimintaa, siellä missä palvelut tuotetaan. Kaupungin strategiaan perustuva palautumishjelmaa jäsentävät seuraavat teemat: kaupunkilaisten aktiivisuus ja luottamus, yritysten ja yrittäjyyden vauhdittaminen ja uudistuva ja kestävä kaupunkiorganisaatio. Teemoja hyödyntäen toimialoilta ja kanslian osastoilta kootaan koronakriisistä johtuvia ja strategian toteutumisen kannalta kriittisiä toimenpiteitä kattavammiksi ja vaikuttavammiksi kaupunkitason kokonaisuuksiksi. Toimialat, virastot ja liikelaitokset vastaavat palautumishjelman tavoitteiden

toteuttamiseen tarvittavasta toiminnan suunnittelusta ja tavoiteasetannasta talous-
arvion yhteydessä.

14.12.2020

6 TALOUSARVION SITOVIUUS, TALOUSARVIOON TEHTÄVÄT MUUTOKSET JA TALOUSARVION SEURANTA

Kaupungin toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota. Siihen tehtävistä muutoksista päättää kaupunginvaltuusto.

6.1 Käyttötalouden määrärahan sitovuus ja ylittäminen

Kaupunginvaltuustoon nähden sitova erä on bruttobudjetoiduilla yksiköillä menojen yhteissumma (=määräraha) ja nettobudjetoiduilla yksiköillä toimintakate. Liikelaitoksia sitovat erät on esitetty talousarviossa liikelaitoksen perustelutekstissä sekä talousarvion tuloslaskelmaosassa. Talousarvion avustusliitteessä (talousarvion liite 1) on erikseen määritelty yhteisöille myönnettävät sitovat määrärahat.

Bruttobudjetoidut yksiköt eivät voi ylittää sitovaa määrärahaa ilman kaupunginvaltuuston päätöstä. Myös nettobudjetoitujen yksiköiden sitovan toimintakatteen alittamista koskeva talousarvion muutos on tehtävä kaupunginvaltuustossa. Toimintakatteen seuranta suoritetaan kirjanpidollisella tarkkuudella, ei talousarvion seurannassa käytetyllä 1 000 euron tarkkuudella.

Määrärahojen riittävyyteen tulee kiinnittää erityistä huomiota. Toiminta on suunniteltava siten, että talousarvioon merkitty määräraha varmasti riittää. Valvontavastuu kuuluu määrärahan käyttäjien ja käytöstä vastaavien henkilöiden ohella toimialajohtajille, liikelaitosten toimitusjohtajille ja virastopäällikölle sekä lauta- ja johtokunnille.

Pääsääntöisesti talousarvion määrärahan ylitysoikeuksia ei myönnetä. Mikäli toimialat eivät kykene toimimaan kaupunginvaltuuston 9.12.2020 hyväksymän talousarvion puitteissa, on lautakuntien hyväksymien ylitysesitysten oltava viimeistään 25.11.2021 kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosastolla (kanslia.talousarvio@hel.fi). Määrärahan ylitysesityksessä on selvitettävä myös ylityksen vaikutus toiminnan tavoitteisiin ja tuloarvioihin.

Koronasta aiheutuvia kustannuksia seurataan lautakunnissa talouden ja toiminnan seurannan yhteydessä. Lautakunnat esittävät tarvittaessa ylitysoikeuksia kaupunginhallitukselle ja kaupunginhallitus valtuustolle. Seurantaa tehdään osana talouden ja toteutumisen ennusteita heti ensimmäisestä ennusteesta lähtien ja niissä raportoidaan koronaepidemiasta johtuvat sekä suorat että välilliset kustannukset.

Hyväksytyn 2021 talousarvion lisäksi sote-toimialalle tullaan alkuvuodesta kohdentamaan ylitysoikeutena 10 milj. euroa vuonna 2020 säästyneistä Khn käyttövaroista.

Keskushallinnon, toimialojen ja liikelaitosten sitovat toiminnan tavoitteet on erikseen määritelty talousarviossa ao. toimialan ja liikelaitoksen kohdalla. Sitova tavoite katoaan toteutuneeksi, jos kaikki sen talousarviossa määritelty mittarit toteutuvat.

14.12.2020

Selvitykset toteutumatta jääneistä sitovista toiminnan tavoitteista on oltava kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosastolla 28.1.2022 (kanslia.talousarvio@hel.fi). Toteutumatta jääneistä sitovista toiminnan tulee lisäksi laatia virallinen esitys Ahjoon. Sitovia toiminnan tavoitteita koskevassa muutosesityksessä on selvitettävä muutoksen vaikutus määrärahoihin.

Selvitys toteutumatta jääneistä sitovista toiminnan tavoitteista on esitettävä kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi ennen tilinpäätöksen allekirjoittamista kaupunginhallituksessa.

6.2 Määrärahojen käyttötarkoituksen muutokset

Toimintaa ja tulosbudjetteja on tarkistettava siten, että tarpeettomilta käyttötarkoituksen muutoksilta vältytään. Jos muutokseen on kuitenkin perusteltu syy, kuten määrärahan korotustarpeen välttäminen tai kokonaan uuden määrärahan sisällyttäminen talousarvioon, niin lauta- tai johtokunnat tekevät muutosesityksen kaupunginvaltuustolle. Vuoden 2021 talousarvion määrärahojen käyttötarkoituksen muutosesitysten on oltava kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosastolla (kanslia.talousarvio@hel.fi) viimeistään 25.11.2021.

6.3 Investointimäärärahojen sitovuus ja ylittäminen

Kaupunginvaltuustoon nähden sitovia investointimäärärahojen talousarviokohtia tai -alakohtia ei saa ylittää ilman kaupunginvaltuuston erillistä päätöstä. Vuoden 2021 talousarvion investointimäärärahojen ylitysoikeusesitykset perusteluineen tulee toimittaa kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosastolle (kanslia.talousarvio@hel.fi) välittömästi ylitysoikeustarpeen tultua esiin. Mikäli talousarvioehdotuksen käsittelyn jälkeen ilmenee kymmenvuotisesta investointisuunnitelmasta poikkeavia investointitarpeita, tulee nämä tarpeet pyrkiä sopeuttamaan ensisijaisesti käytettävissä olevista määrärahoista hankkeiden tärkeysjärjestyksestä tarkistamalla.

Valvontavastuu investointimäärärahojen käytöstä käyttäjien ja käytöstä vastaavien henkilöiden ohella kuuluu toimialajohtajille ja virastopäällikölle sekä lautakunnille.

6.4 Siirtyvien investointihankkeiden määrärahat

Mikäli toimialoilla on loppuvuoteen ajoittuvia investointihankkeita, joiden seuraavalle vuodelle siirtyvä rahoitustarve on selvinnyt vasta vuoden 2021 talousarvioehdotuksen käsittelyn jälkeen, toimiala voi tehdä määrärahan ylitysesityksen vuodelle 2022. Perusteena on vastaavansuuruinen määrärahasäästö vuonna 2021. Vuoden 2021 käyttämättä jääneiden investointimäärärahojen perusteella tehdyt esitykset vuoden 2022 talousarvion ylittämisestä toimitetaan kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosastolle (kanslia.talousarvio@hel.fi) viimeistään 14.1.2022.

14.12.2020

6.5 Kirjanpito, taloussuunnittelujärjestelmä ja talousarvion toteutumisen seuranta

Linjauksia kaupungin kirjanpitokäytännöstä

Kunnan lakisääteinen kirjanpito jakaantuu ulkoiseen kirjanpitoon ja talousarvion toteutumisen seurantaan. Ulkoisesta kirjanpidosta on saatava koko kaupungin tuloslaskelma ja tase liitetietoineen sekä rahoituslaskelma. Lisäksi ulkoisen kirjanpidon on pystyttävä tuottamaan kaupungin konsernitilinpäätöksen vaatimat tiedot. Ulkoisessa kirjanpidossa on eliminotava kaupungin sisäiset tilitapahtumat sekä konsernitilinpäätöksessä konsernin sisäiset tilitapahtumat.

Talousarvion toteutumista on lakisääteisesti seurattava vähintään valtuuston vahvistamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden laajuudessa.

Taloushallintopalvelu-liikelaitoksen (Talpa) tehtävänä on tuottaa keskushallinnon, toimialojen ja liikelaitosten kirjanpito- ja tilinpäätösaineisto palvelusopimusten mukaisesti.

Toimialojen ja liikelaitosten tulee järjestää taloushallintonsa yhdessä Talpan kanssa siten, että sekä ulkoisen kirjanpidon että talousarvion toteutumisen seurannan vaatimukset täyttyvät. Tämä tarkoittaa myös sitä, että kaupungin sisäiset erät ja konserniyhteisöjen sisäiset erät on pystyttävä erottamaan raportoinnissa.

Kaupungin käyttämä tilikartta uusiutuu vuoden 2021 alussa ja laskentajärjestelmässä otetaan käyttöön uudet kunta- ja liikelaitoskaavat. Tililuettelon pääkirjatilien uudistus- ja päivitystarve johtuu kuntien taloustietojen automaattisen raportoinnin uudistuksesta, joka alkaa vuodesta 2021. Kaikissa kirjauksissa on huolehdittava, että asianmukaisia pääkirjatilejä käytetään, samoin tehtäessä tilauksia ja ostolaskuja.

Palvelujen kustannukset on raportoitava niin että valtion talousraportoinnin vaatimukset täyttyvät ja yksikkökustannuksia strategiatavoitteen mukaisesti. Yksikkökustannukset tulee raportoida strategiatavoitteen mukaisesti.

Kaupungin laskentajärjestelmässä käytetty organisaatio perustuu keskushallinnon, toimialojen ja liikelaitosten toimintasääntöön. Keskushallinnon, toimialojen ja liikelaitosten tulee ilmoittaa toimintasääntönsä muutoksista sääntötyöryhmälle. Lisäksi muutoksista tulee ilmoittaa Talpaan, jossa muutokset laskentajärjestelmään tehdään, sekä toimittaa tiedoksi Talous- ja suunnitteluosastolle.

Välitilinpäätös, neljännesvuosikatsaukset ja kirjanpidon kuukausikatkot

Välitilinpäätös tehdään 30.6.2021 tilanteesta. Välitilinpäätöksen tavoitteena on tilinpäätöksen nopeuttaminen ja talousarviokohtaisen seurannan parantaminen. Välitilinpäätös ohjeistetaan erikseen Taloushallintopalvelu-liikelaitoksen (Talpa) toimesta. Välitilinpäätös tehdään olennaisilta osin tilinpäätöksen tarkkuudella. Lisäksi

14.12.2020

vuodesta 2021 alkaen kuntien on raportoitava myös neljännesvuosikatsaus valtiolle.

Kirjanpitojärjestelmässä jokaisen kuukausikatkon yhteydessä tulot ja menot kohdistetaan oikealle kaudelle ja tilit täsmätään Talpan erillisen ohjeistuksen mukaan. Keskushallinnon, toimialojen ja liikelaitosten tulee huolehtia siitä, että kaikki ostolaskut käsitellään kaudenvaihteessa viipymättä. Myyntilaskut tulee laatia aikataulussa ja huolehtia, että useamman kuukauden mittaiset laskutusjaksot olisivat suoriteperusteisesti laskutettu väli- ja tilinpäätöksessä. Kuukausittain tehdään kirjanpitojärjestelmässä konsolidoinnin toimenpiteet eli eliminoidaan keskushallinnon, toimialojen ja liikelaitosten väliset sisäiset erät ja muodostetaan eliminoitu tuloslaskelma ja tase.

Talousarvion toteutumisennuste

Talousarvion toteutumisennuste laaditaan vuonna 2021 kolme kertaa. Kolmen ennusteen lisäksi laaditaan tammikuussa 2022 alustava tilinpäätös keskitetysti kanslian ja Talpan toimesta. Liikelaitokset antavat ennusteet tuloslaskelman ja rahoituslaskelman sekä toiminnan tavoitteiden toteutumisesta.

Vuoden 2021 ennusteet tehdään Tasku-järjestelmään. Järjestelmässä ennustetaan keskushallinnon, toimialojen ja liikelaitosten euromääräiset ennusteet. Keskushallinnon, toimialojen ja liikelaitosten tulee ennustaa omat sisäiset ostonsa kumppaneittain. Ostokirjauksesta syntyy myyjälle automaattisesti tulokirjaus.

Kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosasto antaa tarkemmat ohjeet toteutumisennusteiden ja alustavan tilinpäätöksen laatimisesta, tietojen toimittamistavasta ja aikataulusta.

Keskushallinnon, toimialojen ja liikelaitosten on saatettava talousarvion toteutumisennuste myös lauta- tai johtokuntansa tietoon. Lautakunnissa hyväksyttyä ennustetta ei voi muuttaa Tasku-järjestelmässä jälkikäteen.

Talousarvion investointeja koskevat toteutumisennusteet tulee tehdä riittävällä tarkkuudella hankkeittain, jolloin lautakunnat voivat tehdä mahdollisesti tarvittavat tulosbudjettien muutokset hyvissä ajoin ennen vuoden loppua. Näin määrärahat voidaan käyttää joustavasti niihin hankkeisiin, jotka ovat käynnissä tai lähtemässä liikkeelle.

Kaikista talousarviokirjan sitovista toiminnan tavoitteista, sitovia toiminnan tavoitetta mittaavista mittareista sekä määrä- ja suoritetavoitteista tehdään ennuste. Toiminnan tavoitteiden ja lukumääräennusteiden aineisto ilmoitetaan samalla tarkkuudella, jolla tavoite on esitetty talousarviokirjassa. Sitovista toiminnan tavoitteista tulee antaa lyhyt kuvaus kunkin tavoitteen toteutumisen ennusteesta ja siihen vaikuttavista tekijöistä. Tavoitteiden tallennuspaikkana on kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosaston ohjeistama paikka.

14.12.2020

Sitovien toiminnan tavoitteiden toteumatiedot dokumentoidaan siten, että niiden oikeellisuus on jälkikäteen todennettavissa. Jos tavoitteen toteumatiedot ovat saatavissa suoraan tietojärjestelmästä, kuvaukseen liitetään ao. seurantaraportti (lyhyt yhteenveto). Jos toteumatiedot ovat saatavissa laskemalla, kuvaukseen liitetään ao. laskelma ja sen kaava. Kuvauksessa tulee olla laatijan nimi ja päivämäärä. Dokumentointivaatimus koskee vain sitovia toiminnan tavoitteita. Kustakin sitovasta toiminnan tavoitteesta laaditaan oma kuvaus liitteineen ja ne voi esittää yhtenä kokonaisuutena.

Toteutumisennusteen yhteydessä toimialojen ja liikelaitosten tulee raportoida talousarvion toteutumiseen vaikuttavat merkittävät poikkeamat toimintaympäristössä sekä edistyminen toimintasuunnitelmaan kirjatuissa kaupunkistrategian keskeisimmissä toimenpiteissä sekä toimialatason strategiamittareissa. Ennusteen riskejä koskevassa osiossa raportoidaan lyhyesti merkittävistä toteutuneista ja uhkaavista riskeistä sekä ajankohtaisista riskienhallinnan kehittämistoimista.

Lisäksi keskushallinnon, toimialojen ja liikelaitosten tulee raportoida merkittävistä kaupungin rahankäyttöön vaikuttavista toimintaympäristön muutoksista tai toimialan oman toiminnan muutoksista kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosastolle välittömästi muutosten tultua tietoon. Ensisijaisena tavoitteena on aina muutosten sopeuttaminen talousarvioon.

Valtion talousraportointi

Valtiolle tehtävä talousraportointi uudistuu vuonna 2021, jolloin kuntien on raportoitava myös neljännesvuosikatsaus valtiolle. Tästä on tulossa kirjanpitolautakunnan kuntajaoston ohjeistusta loppuvuodesta 2020. Talousraportointi perustuu mm. aikaisempiin JHS-suosituksiin: tililuettelo, talousarvio ja -suunnitelma, palveluluokitus, kustannuslaskenta ja taloustietojen raportointi. Nämä suositukset on koottu yhteen käsikirjaan (AURA), joka on nyt julkaistu **Valtiokonttorin internet-sivuilla**. Kirjanpidon tulee tästäkin syystä olla ajan tasalla kuukausittain. Neljännesvuosikatsausten lisäksi myös toteutumisennuste tulee raportoida valtiolle elokuussa 2021.

Kilpailuneutraliteetin edellyttämä kirjanpito

Kilpailulain kilpailuneutraliteettisäännöksiin on tullut voimaan 1.1.2020 uusi säännös 30 d§ kirjanpidon eriyttämisestä. Kilpailutilanteessa markkinoilla tapahtuvaa taloudellista toimintaa harjoittavan kunnan, kuntayhtymän, valtion tai niiden määräysvaltaan kuuluvan yksikön tulee pitää taloudellisesta toiminnastaan erillistä kirjanpitoa muusta toiminnastaan.

6.6 Maksuvalmiusennuste

14.12.2020

Maksuvalmiustietoa tarvitaan kaupungin päivittäisen likviditeetin ja maksukyvyn turvaamisesta sekä pitkän aikavälin rahoitussuunnittelua varten. Maksuvalmiustiedon ylläpitoa koordinoi Kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosasto. Keskushallinnon, toimialojen ja liikelaitosten tulee tuottaa kaupungin maksuvalmiusennustetta varten tarvittavat toimintokohtaiset tiedot talous- ja suunnitteluosaston ohjeiden mukaisesti. Maksuvalmiusennusteiden laatimisesta on annettu rahoitusjohtajan ohje (Rj 31.12.2019, 141 §). <http://helmi.hel.fi/paatoksenteko/Pysyvaispaatokset/Py-syPtkset/Kirjanpito%20ja%20kassanhoito/19Rj0141Li.pdf> .

14.12.2020

7 INVESTOINNIT JA TILAT

7.1 Investointihankkeiden ohjaus

Keskushallinto, toimialat ja liikelaitokset suuntaavat toimintaansa strategian mukaisesti taloussuunnitelmassa olevien investointimäärärahojen puitteissa. Lisäksi on huomioitava kaupunginvaltuuston 11.11.2020 hyväksymän Asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteuttamishjelman (AM-ohjelma) edellyttämät toimenpiteet.

Investointihankkeiden aikatauluseurantaa kehitetään edelleen määrärahaseurannan ohella vuoden 2021 aikana. Toimialat ja kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosasto kehittävät yhteistyössä investointihankkeiden seurantaa, siten että kokonaiskustannuksiltaan yli miljoonan euron investointien ajoitus ja tarvittava rahoitus koostetaan investointien seurannan välineenä toimivaksi hankesalkuksi talousarviokohdittain. Samalla luodaan käytännöt hankekohtaiseen investointien aikataulu- tai kustannusmuutosten kaupunkitasoiseen raportointiin.

Toimialojen tulee huolehtia toimintasuunnitelman ja tulosbudjetin yhteydessä hyväksytyn investointiohjelman tai sitä vastaavan investointimäärärahojen käyttösuunnitelman toteutumisen seurannasta, siten että hankkeiden aikatauluun tai rahoitukseen liittyviin poikkeamiin kyetään reagoimaan oikea-aikaisesti ja suunnitelmallisesti.

Tilahankkeiden käsittelyohjeet 2015 koskevat kaupungin investointi- ja vuokratilahankkeita (uudisrakennus-, laajennus-, muutos-, korjaus- ja perusparannushankkeet sekä vuokratilat). Ohjeet koskevat myös kaupungin yhtiöiden muita kuin asuntohankkeita sekä niitä ulkopuolisia kumppanuus-, leasing- tms. hankkeita, joissa kaupunki on mukana. Ohjeet määrittelevät erilaisten tilojen hankkimisen periaatteet, tilahankkeiden suunnitteluvaiheet ja pääsisällön, suunnitelmien käsittelytavan ja vastuusuhteet Helsingin kaupungin organisaatiossa. Lisäksi ohjeessa määritellään hankesuunnitelmien kustannusrajojen mukaiset hyväksymisvaltuudet eri toimielimille soveltuvien osin. Tilahankkeiden käsittelyohjeet päivitetään vuoden 2021 aikana kaupunginhallituksen 22.6.2020 hyväksymän toimitilastrategian edellyttämien muutosten, suurten investointihankkeiden kustannusarvioiden kehittämisryhmän loppuraportissa annettujen suositusten sekä kaupunginhallituksen hyväksymän kiinteistöpoliittisen toimenpideohjelman edellyttämien muutostarpeiden mukaisesti.

Katu-, liikenneväylä-, rata- ja puistohankkeiden suunnittelussa, toteutuksessa ja päätöksenteossa noudatetaan kaupunginhallituksen 21.5.2018 hyväksymiä katu-, liikenneväylä-, rata- ja puistohankkeiden käsittelyohjeita.

Tilahankkeiden kustannus- ja suunnittelukysymyksiä käsitellään tarvittaessa kaupunginkanslian koordinoimassa hankeohjausryhmässä (HOR), jossa ovat edustettuina kaikkien toimialojen tiloista vastaavat edustajat ja kaupunkiympäristön toimialan edustajat.

14.12.2020

Vastaavasti katu-, liikenneväylä-, rata- ja puistohankkeiden kustannus- ja suunnittelukysymyksiä käsitellään tarvittaessa kaupunginkanslian koordinoimassa liikennehankkeiden hankeohjausryhmässä (LiikenneHOR), jossa ovat edustettuina kaupunkiympäristön toimiala, HKL-liikennelaitos, HSL ja Helsingin Satama Oy.

Suurhankkeiden koordinaatioryhmään viedään kaikki kaupunkistrategian toteuttamisen näkökulmasta merkittävimmät hankkeet, joiden valmistelussa ja eteenpäin viemisessä tarvitaan kaupungin ylimmän johdon linjauksia.

Kaupungin hankkeita tulee ohjata kaikissa toteutusvaiheissa siten, että hankkeen kustannukset ovat enintään hyväksytyn enimmäishinnan mukaiset.

7.2 Hankkeiden rahoitus

Investointihanke tulee suunnitella ja ohjelmoida niin, että se voidaan toteuttaa talousarvion mukaisessa aikataulussa ja talousarvioon merkityn määrärahan puitteissa tai talousarviossa suunniteltuna yhtiö- tai vuokrahankkeena. Tässä yhteydessä on otettava huomioon hankkeen käyttötalousvaikutukset, jotka tulee sisältyä talousarvion käyttötalouden puitteisiin.

Talousarvion liitteenä 8 oleva vuokra- ja osakekohteiden suunnitteilla olevat uudet ja peruskorjaushankkeet vuosina 2021–2023 -taulukkoa käytetään palveluverkkosuunnittelussa. Jokaisen hankkeen tarpeellisuus arvioidaan kuitenkin erikseen palveluverkon kehittämisen näkökulmasta. Liitteessä esitettyjä vuokrakohteita käsitellään ja niistä päätetään kohdassa 6.5 esitettyjen ohjeiden mukaisesti.

Liikelaitokset rahoittavat talousarvionsa perusteluissa esitetyt investoinnit talousarvioon sisältyvän liikelaitoksen rahoituslaskelman mukaisesti.

Hankintalain kansallisia kynnysarvoja sovelletaan sellaisenaan kaupungin hankinnoissa.

7.3 Toimitiloista luopuminen

Toimitiloista luopumisen tavoitteena tulee olla sellaisista tilakokonaisuuksista luopuminen, jotka mahdollistavat tilojen luovuttamisen eteenpäin tai tilan ja tontin kehittämisen muuhun tarkoitukseen osana palvelutilaverkon tehostamista. Luopumiset suunnitellaan toimialarajat ylittävänä prosessina yhteistyössä kaupunkiympäristön toimialan rakennukset ja yleiset alueet palvelukokonaisuuden kanssa.

7.4 Toimitilojen vuokraaminen ja maanvuokrasopimukset

Kaupunkiympäristön toimialan tilapalvelut vuokraa uudet kaupungin palvelutilat keskushallinnolle, toimialoille ja liikelaitoksille kustannusperusteisesti määräytyvään vuokratasoon voimassa olevan tilahankkeiden käsittelyohjeen mukaisesti. Kaupungin ulkopuolisille vuokralaisille vuokratuista tiloista peritään aina markkinavuokra.

14.12.2020

Vuoden 2021 aikana uudistetaan toimitilastrategian toimeenpanosuunnitelman mukaisesti sisäisen vuokran malli siten, että sisäiset vuokrat kattavat kaikki omistamiseen ja ylläpitoon kuuluvat kustannukset.

Ulkopuolisten (so. muiden kuin kaupungin omistamien) tilojen ja tilaelementtien (esim. paviljongit väistötiloina) vuokraamisesta toimialojen, virastojen ja liikelaitosten käyttöön vastaa kaupunkiympäristön toimialan rakennukset ja yleiset alueet - palvelukokonaisuus. Kaupunkiympäristön toimialan rakennukset ja yleiset alueet - palvelukokonaisuus selvittää aina ennen ulkopuolisen tilan vuokraamista, onko tilatarpeeseen soveltuvia kaupungin omia tiloja käytettävissä. Vuokrahankkeissa toimivaltaraja arvioidaan pääomittamalla vuokra-ajan pääomavuokrat nykyhetkeen. Toistaiseksi voimassa olevissa sopimuksissa tilojen vuokrien pääomitukset tehdään neljältä vuodelta.

Muut kuin liikelaitokset eivät pääsääntöisesti voi tehdä maanvuokrasopimuksia ulkopuolisten kiinteistöomistajien kanssa, vaan sopimukset tekee kaupunkiympäristön toimialan maaomaisuuden kehittäminen ja tontit -palvelu.

7.5 Pysyvien vastaavien hyödykkeet

Pysyvien vastaavien hyödyke hankitaan investointiosan määrärahoilla, aktivoidaan taseeseen ja poistetaan suunnitelman mukaan. Pysyvien vastaavien hyödykkeitä ovat esineet, erikseen luovutettavissa olevat oikeudet ja muut hyödykkeet, jotka on tarkoitettu tuottamaan tuloa tai ovat palvelutoiminnan käytössä useampana kuin yhtenä tilikautena. Pysyvien vastaavien hyödyke hankitaan investointiosan määrärahoilla. Jos pysyvien vastaavien hyödykkeen hankintameno alittaa 10 000 euroa (pienhankinta), kirjataan hankintameno kokonaisuudessaan hankintatilikauden kuluksi. Hankinta tehdään tällöin käyttötalousosan määrärahoilla.

Hyödykkeen hankintamenon voi kirjata kokonaan kuluksi, vaikka se tuottaa tuloa tai on palvelutoiminnan käytössä useamman tilikauden aikana, mikäli hankintameno ennen rahoitusosuuden vähentämistä alittaa 10 000 euroa (pienhankinta), eikä kirjaustavalla ole olennaista vaikutusta tilikauden tulokseen eikä taloudesta annettavaan kuvaan. Jos hyödyke koostuu useasta eri komponentista, joiden yhteenlaskettu hankintameno ylittää 10 000 euroa, se merkitään pysyviin vastaaviin ja kirjataan vaikutusaikanaan normaalisti poistoina kuluksi. Poikkeuksena pääsäännöstä on ensikertainen kalustaminen, jossa hankintoja voidaan aktivoida taseeseen, vaikka yksittäisen hankinnan arvo ei ylittäisi pienhankintarajaa. Ensikertainen kalustaminen liittyy käsitteenä pääsääntöisesti Opetushallituksen/opetus- ja kulttuuriministeriön valtionavustuksiin (peruskoulujen rakentaminen ja kalustaminen). Kalustamisen on liityttävä uuden yksikön tai toiminnan aloittamiseen ja hankinnan tulee tapahtua pääsääntöisesti ennen toiminnan aloittamista. Täydentäviä hankintoja ei voida enää pitää ensikertaisena kalustamisena eikä kulutushyödykkeitä (esimerkiksi koulutarvikkeet) ei voida aktivoida taseeseen.

14.12.2020

Rakennusten korjausten osalta on harkittava erikseen, onko korjaus vuosikorjauksen vai perusparannuksen luonteista. Vuosikorjaukset rahoitetaan käyttötalousosan määrärahoilla, eivätkä ne ole poistonalaista käyttöomaisuutta. Peruskorjausmenot aktivoidaan sen toimialan taseeseen, jonka taseessa peruskorjattava hyödyke on.

Vuosikorjaus ja perusparannus eroavat toisistaan siten, että perusparannus lisää olennaisesti kohteen taloudellista käyttöikää, lisää tai parantaa kohteen ominaisuuksia, esim. ilmanvaihtoa ja/tai nostaa kohteen suhteellista laatutasoa olennaisesti alkuperäistä paremmaksi, esimerkiksi huoneiston tai rakennuksen laajennus-, muutos-, uudistus- ja muut vastaavat toimenpiteet. Vuosikorjaus taas pitää kohteen alkuperäisessä kunnossa.

Aktivoitavan kaupungin oman työn arvo kirjataan taseeseen ”Valmistus omaan käyttöön” -tulostilin kautta.

Poistosuunnitelma on kaupunginvaltuuston 18.9.1996 vahvistama. Poistosuunnitelmaa on tämän jälkeen täydennetty kaupunginvaltuuston päätöksillä. Päätöksellä 2.11.2001 päätettiin asuinkiinteistöjen rakennusten ja pysäköintiyhtiöiden kalliotunneleiden ja maanpäällisten laitosten poistoajoista. Päätös 14.11.2001 koskee tehdas- ja tuotantorakennuksia sekä kiinteitä rakenteita ja laitteita ja päätös 9.10.2002 koskee Vuosaaren Sataman liikenneväylien investointeja. Päätös 18.6.2003 koskee raidekalustoa ja muita kuljetusvälineitä ja päätös 29.11.2006 asuinkiinteistöyhtiöiden asuinrakennusten progressiivisia poistoja. Päätös 11.5.2001 koskee atk-ohjelmistojen poistoaikaa ja Khs päätös 11.1.2016 koskee viestintävälineitä ja muita aineellisia hyödykkeitä. Poistosuunnitelma perustuu arvioidun taloudellisen käyttöajan mukaiseen tasapoistoon. Poistojen laskenta muutettiin vuonna 2012 SAP -järjestelmän käyttöönoton myötä alkamaan hankintakuukautta seuraavan kuukauden alusta, kun aikaisemmin poistot alkoivat hankintakuukauden alusta.

14.12.2020

Poistoajat ovat seuraavat:

Aineettomat oikeudet	5-20 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot	3-20 vuotta
Asuinkiinteistöyhtiöiden asuinrakennukset	Progressiivinen poisto, enintään 40 vuotta
Muut rakennukset ja rakennelmat	10-50 vuotta
Pysäköintiyhtiöiden kalliotunnelit	enintään 100 vuotta
Pysäköintiyhtiöiden maanpäälliset laitokset	enintään 60-70 vuotta
Muut kiinteät rakenteet ja laitteet	8-50 vuotta
Koneet ja kalusto	3-30 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet	3-5 vuotta

Lauta- ja johtokunnat ovat vahvistaneet toimialojen ja liikelaitosten tarkemmat poistosuunnitelmat kaupunginvaltuuston päättämien poistoaikojen rajoissa.

7.6 Irtaimiston hankinta-arvot

Muusta kun käyttöomaisuudeksi kirjattavasta irtaimesta omaisuudesta on pidettävä irtaimistorekisteriä. Vuonna 2020 irtaimistorekisteriin merkittävän irtaimiston hankinta-arvon alaraja on 1 500 euroa ilman arvonlisäveroa. Irtaimistorekisteriin voi merkitä aktivoitavan omaisuuden, vaikka se on myös käyttöomaisuuskirjanpidossa, jos keskushallinto, toimiala tai liikelaitos niin haluaa.

Irtaimiston käsittelystä on annettu pysyväisohje (Rj 10 § 14.2.2020). Keskushallinnon, toimialojen ja liikelaitosten tulee kiinnittää erityistä huomioita siihen, että asianmukaista rekisteriä irtaimisto ylläpidetään ohjeen mukaisesti. Irtaimistohallinnan prosessit tulee olla suunniteltu ja ohjeistettu sekä tehtävät vastuutettu siten, että irtaimen omaisuuden hallinta on luotettavaa ja tehokasta. Ohjeen mukaan on huolehdittava muun muassa rekisterin ajantasaisesta päivittämisestä, vuosittaisesta inventoinnista sekä irtaimiston siirroista ja poistoista.

Irtaimistokirjanpitoa voidaan pitää joko erillisellä tietojärjestelmällä tai Excel-ohjelmalla pysyväisohjeen liitteessä olevan mallin mukaisesti, huolehtien että tietosisältö rekisterissä olevasta omaisuudesta on riittävä ja kattava. Irtaimistorekisteriä varten kaupungilla on käytössä Luukku-järjestelmä. Tästä järjestelmästä on rakennettu liittymät kaupungin henkilöstönhallintaan ja toimipaikkaluetteloon, jotka liittyvät oleellisesti irtaimistohallintaan.

Lahjoituksena saatujen taide-esineiden kirjaaminen taseeseen muuttuu alkaen 2021. Nämä taide-esineet tulee kirjata taseeseen, 10.000 eurosta ylöspäin yksittäisen teoksen kohdalla, käypään arvoon. Käyvästä arvosta HAM laatii lahjoitus päätöstä varten arvion.

14.12.2020

8 HENKILÖSTÖÖN LIITTYVÄT OHJEET JA MÄÄRÄYKSET

8.1 Henkilöstösuunnittelu ja tehtävien täyttäminen

Vuosittainen henkilöstösuunnittelu

Keskushallinnon, toimialojen ja liikelaitosten tulee päivittää henkilöstöresurssisuunnitelmansa palkkamenojen sekä henkilöstömäärän ja henkilötövuosien määrän ennusteen osalta tulosbudjetin 2021 laatimisen yhteydessä. Henkilöstön ja henkilötövuosien toteutumista seurataan neljännesvuosittain kaupunkitasolla. Toimialojen/liikelaitosten/virastojen henkilöstösuunnittelusta vastaavilta pyydetään tarvittavissa tarkentavat selvitykset poikkeamille.

Tehtäväjärjestelyistä johtuva henkilöstön uudelleensijoittuminen

Kaupunginkanslian henkilöstöosasto koordinoi ja kehittää henkilöstön uudelleensijoittumisen toimintatapoja yhteistyössä toimialojen henkilöstöhallintojen kanssa.

Keskushallinnolla, toimialoilla ja liikelaitoksilla on vastuu henkilöstönsä sijoittumisesta ja työnantajavelvollisuuksien toteutumisesta muutostilanteissa. Vastuullisena työnantajana kaupunki ennakoii henkilöstöjohtamisen keinoin työn muutoksia ja niiden vaikutuksia henkilöstön osaamiseen ja henkilöstörakenteeseen.

Keskushallinnon, toimialojen ja liikelaitosten henkilöstöhallinnot toimivat yhteistyöverkostona uusien tehtävien löytämiseksi niille, joiden työt tehtäväjärjestelyjen vuoksi loppuvat tai työn tekemisen edellytykset muuttuvat työntekijän henkilöön liittyvien tekijöiden vuoksi siten, ettei nykyisessä työssä jatkaminen enää onnistu. Näissä tilanteissa työnantajalla on lain mukainen työn tarjoamisvelvollisuus. Velvollisuus toteutuu, kun avoimena olevaa tehtävää tarjotaan kaupungin palveluksessa olevalle uutta työtä tarvitsevalle henkilölle, jonka työkokemus ja osaaminen vastaavat tehtävän vaatimuksia.

Tehtävien täyttäminen

Avoimia virkoja ja tehtäviä täytettäessä noudatetaan kaupungin henkilöstöhankinnan periaatteita (HJ 22.10.2020, 45§). Kaupunginhallituksen haettavaksi julistamia virkoja täytettäessä keskushallinnon, toimialojen ja liikelaitosten on oltava yhteydessä kaupunginkanslian henkilöstöosastoon viran täyttöön liittyvistä järjestelyistä.

Esihenkilön tulee aina tehtävän täyttöä suunniteltaessa ensin selvittää keskushallinnon, toimialan tai liikelaitoksen henkilöstöhallinnosta, löytyykö tehtävään kaupungin palveluksessa oleva henkilö, jolle työnantajalla on velvollisuus tarjota työtä. Helsingin kaupunki on yksi työnantaja, joten kaikki kaupungin esihenkilöt työnantajan edustajina osaltaan huolehtivat työn tarjoamisvelvollisuuden ja muiden työnantaja-

14.12.2020

velvoitteiden toteutumisesta. Kaupunginkanslian henkilöstöosasto on antanut keskushallinnon, toimialojen ja liikelaitosten henkilöstöhallinnoille ohjeen työn tarjoamisen varmistamisesta

(<http://helmi.hel.fi/henkilosto/Johtaminenjaesihenkilotyo/uudelleensijoittuminen/Sivut/default.aspx>).

8.2 Palvelussuhteeseen ottaminen

Määräaikaiseen palvelussuhteeseen ottaminen

Määräaikaiseen palvelussuhteeseen saadaan ottaa vain kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain 3 §:ssä ja 3a §:ssä ja työsopimuslain 1 luvun 3 § ja 3a §:ssä mainituilla perusteilla. Palvelukseenottopäätöksessä on aina mainittava määräaikaisuuden syy.

Toisiaan seuraavat määräaikaiset palvelussuhteet ovat mahdollisia yleensä vain sijaisuustilanteissa. Pitkähköt yhtäjaksoiset sijaisuudet ovat mahdollisia vain poikkeustapauksissa (esimerkiksi perhevapaiden ajaksi otettavat sijaiset). Kaupunginkanslian henkilöstöosasto on antanut määräaikaisia tehtäviä koskevan ohjeen.

Sijaisuuksien hoitamisen periaatteet

Sijaisten käytön suunnittelu on osa ennakoivaa henkilöstöjohtamista. Sijaisuudet on pyrittävä ensisijaisesti hoitamaan erilaisin työjärjestelyin tai sisäisin siirtein. Sijaisen palkkaamiseen on aina oltava perusteltu tarve. Lyhyisiin 1–3 päivän poissaoloihin sijaisen saa palkata vain, mikäli palvelutarve tätä ehdottomasti edellyttää.

Seure Henkilöstöpalvelut Oy:n käyttö

Seure Henkilöstöpalvelut Oy:tä tulee käyttää lyhytaikaisten sijaisten rekrytointiin aina silloin, kun kyseistä henkilöstöä on Seuren kautta saatavissa. Kuitenkin mikäli perustellusta syystä palvelun järjestämisen tai laadun kannalta toimialojen oman pysyvän varahenkilöstön käyttäminen on tarkoituksenmukaista, voidaan sijaishankintaa toteuttaa toimialojen omana toimintana.

Toimialoja ja liikelaitoksia kehoitetaan kehittämään yhteistyötä Seuren kanssa siten, että sijaishankinta hoidetaan kokonaistaloudellisesti parhaalla mahdollisella tavalla. Toimialoilla ja liikelaitoksissa ei ole syytä ylläpitää omia rinnakkaisia voimavaroja lyhytaikaisen henkilöstön rekrytointia varten, jos vastaavat palvelut ovat saatavissa riittävässä laajuudessa Seuren kautta.

Seure on kaupungin tytäryhtiö, jonka palveluja toimialojen ja liikelaitosten ei tarvitse erikseen kilpailuttaa. Muiden henkilöstövuokrausyritysten käyttäminen on mahdollista, jos Seuren kautta ei ole saatavissa soveltuvaa vuokrahenkilöstöä.

14.12.2020

Vuosilomat, säästövapaat ja lomarahavapaat

Keskushallinnon, toimialojen ja liikelaitosten on vuosilomia vahvistaessaan jaettava lomat vuosilomakaudelle 2.5.–30.9. siten, että vuosilomasijaisia tarvitaan mahdollisimman vähän. Palveluja voidaan myös vähentää ja sulkea kesäaikana. Myös muuna aikana lomat on pyrittävä järjestämään siten, ettei kaupungin tarvitse teettää ylitöitä eikä palkata lisätyövoimaa.

Säästövapaan kerääminen pitkiksi poissaolojaksoiksi palvelussuhteen loppupuolelle, esim. ennen eläketapahtumaa pidettäväksi, ei ole tarkoituksenmukaista tehtävien hoidon kannalta. Kun vuosilomapäiviä jätetään säästöön, tulee samalla sopia kirjallisesti vapaan antamisen ajankohdasta tai vähintään siitä, minä vuonna vapaa annetaan.

Kaupunki kannustaa henkilöstöään lomarahavapaiden vaihtamiseen virka- ja työehtosopimusten mukaisella tavalla. Lomarahavapaiden pitäminen suunnitellaan osana lomasuunnittelua siten, että lisätyövoimaa ei tarvita.

Lomaoikeuden puuttuessa tai ollessa lyhyt henkilöstölle voidaan myöntää myös harkinnanvaraista palkatonta virka- tai työvapaa toiminnan niin salliessa.

8.3 Korkeakouluharjoittelijat ja kesätyöntekijät

Korkeakouluharjoittelijat

Keskushallinto, toimialat ja liikelaitokset voivat palkata yliopisto- ja korkeakouluharjoittelijoita virka- ja työehtosopimusten asianomaisten palkkausmääräysten mukaisin palkkauksin. Henkilöstöosasto on tarkentanut harjoittelijoiden palkkausta lisäohjeella (http://helmi.hel.fi/henkilosto/Rekrytointi/maaraaikaisten_rekrytointi/opiskelijan_palkkaaminen/Sivut/default.aspx).

Kesätyöntekijät

Keskushallinto, toimialat ja liikelaitokset voivat talousarvionsa puitteissa palkata 2.5.–30.9. välisenä aikana kesätyöntekijöitä.

Tällöin tulee ottaa huomioon alan ammattitutkinnon tai ammattitaidon sekä kokemuksen puuttumisen vaikutukset tehtävien vaativuuteen ja palkkaukseen.

Kaupungin työtehtävien tunnetuksi tekemiseksi ja tulevaisuuden rekrytointien helpottamiseksi on nuorten 16 tai 17 vuotta kalenterivuoden aikana täyttävien kesätyöntekijöiden palkkaamiseen varattu kaupunginkanslian talousarvioon määräraha. Kesätyöntekijät sijoittuvat soveltuviin tehtäviin erikseen toimialojen kanssa tehtävän suunnitelman mukaisesti. Lisäksi kaupunginhallituksen käyttövaroissa on varau-

14.12.2020

duttu kesätöihin kaupungin siisteyteen ja palveluiden toimivuuteen liittyen. Kaupunginkanslian henkilöstöosasto koordinoi yllä mainittuja kesätyöprojekteja ja antaa kesätyöntekijöiden palkkaamista koskevia lisäohjeita (http://helmi.hel.fi/henkilosto/Rekrytointi/maaraaikaisten_rekrytointi/kesatyontekijan_palkkaaminen/Sivut/default.aspx).

8.4 Työntekijät palkkatuetussa työssä ja työkokeilussa

Kaupungin keskushallinnolla, toimialoilla ja liikelaitoksilla on mahdollisuus palkata työllistämismäärärahoihin työtön helsinkiläinen määräaikaiseen työsuhteeseen. Palkkatuella työllistettävän henkilön palkka maksetaan kaupunginkanslian työllistämismäärärahoista. Palkkatuetussa työssä olevia työntekijöitä voidaan käyttää lisätyövoimana sellaisissa tehtävissä, jotka edistävät heidän sijoittumistaan avoimille työmarkkinoille joko kuntasektorille tai muulle työnantajalle. Palkkatuetussa työssä olevan työntekijän palkkaus määritellään kuten muissakin määräaikaisissa työsuhteissa sopimusten ja ohjeiden mukaisesti.

Palkkatuetun työn lisäksi helsinkiläisiä työttömiä otetaan kaupungin keskushallintoon, toimialoille, ja liikelaitoksiin työkokeiluun. Työkokeilusta ei aiheudu työnantajalle kustannuksia eikä sen ajalta makseta palkkaa. Työkokeilu on aktivointipalvelu, jonka avulla selvitetään työttömän ammatinvalinta- ja uravaihtoehtoja tai mahdollisuuksia palata työmarkkinoille. Järjestämällä työkokeilua mahdollisimman monipuolisesti työttömien tarpeisiin kaupunki voi vaikuttaa positiivisesti työmarkkinatuen kuntarahoitusosuuteen.

Kaupungin toimialoille asetetaan työkokeiluun 1,5 prosentin kiintiö suhteessa toimialojen henkilöstömäärään.

Palkkaamalla henkilön palkkatuettuun työhön tai ottamalla henkilön työkokeiluun työnantaja sitoutuu siihen, että työntekijä tai työkokeilussa oleva voi työsuhteen aikana ja työajalla osallistua työllistymisedellytyksiä parantavaan koulutukseen, kurssitukseen ja henkilökohtaiseen valmennukseen.

Kaupunki on sopinut Uudenmaan työ- ja elinkeinotoimiston kanssa, että palkkatuella työllistetty työntekijä voi keskeyttää määräaikaisen työsopimuksen, jos hän siirtyy uuteen työsuhteeseen avoimille työmarkkinoille tai ammatilliseen koulutukseen.

8.5 Osaamisen kehittäminen

Henkilöstö- ja osaamistarpeiden ennakointi on keskeinen osa strategista ja toiminnan suunnittelua. Osaamisella on keskeinen merkitys toiminnalle asetettujen tavoitteiden saavuttamisessa. Sitä tulee kehittää suunnitelmallisesti ja pitkäjänteisesti toimintaympäristön muutoksia ennakoiden ja reagoiden.

14.12.2020

Keskushallinnon, toimialojen ja liikelaitosten tulee laatia vuosittaisen henkilöstön osaamisen kehittämissuunnitelma. Suunnitelma kootaan organisaatioon soveltuvalla tavalla, ja siinä linjataan osaamisen kehittämisen painopisteet. Kaupunginkanslian henkilöstöosasto on antanut ohjeen osaamisen kehittämissuunnitelman laatimisesta 26.9.2014 (http://helmi.hel.fi/henkilosto/Johtaminenjaesimiestyo/Osaamisen_johtaminen/Documents/14HeosKi2609.pdf).

Suunnitelman toteutumista seurataan keskushallinnossa, toimialoilla ja liikelaitoksissa osana vuosittaista henkilöstöraportointia vuosittain. Kehittämispänsuunnitelmien seurantamittareita ovat koulutustunnit ja -kustannukset.

Henkilöstön osaamisen kehittämisen perusteena tulee olla nykyisissä tai tulevaisuudessa työtehtävissä tarvittava ammatillinen osaaminen. Työn muutoksiin liittyvistä tavoitteista ja osaamistarpeista keskustellaan työyhteisössä ja tehdään suunnitelma tarvittavan osaamisen kehittämisestä. Henkilökohtaisesta kehittämisestä sovitaan onnistumiskeskusteluissa. Keskeiset toimenpiteet kirjataan työntekijän henkilökohtaiseen suunnitelmaan Onni-onnistumisen johtamisen järjestelmään. Työntekijän suunnitelmaa voidaan täydentää vuoden aikana ja sitä seurataan vuosittain.

Työntekijän koulutus palkallisella työajalla edellyttää aina kirjallisesti tai suullisesti sovitun suunnitelman. Vastaavasti työnantaja osallistuu muihin koulutuskustannuksiin vain silloin, kun ne ovat suunnitelman mukaisia.

Johtamisen ja esihenkilötyön merkitys kaupungin uudistumisessa, työhyvinvoinnissa ja tuloksellisuudessa on keskeinen. Kaupunginkanslia tukee uuden kaupunkitasoisen johtamistavan ja esihenkilötyön toimintakulttuurin kehittämistä. Keskushallinnon, toimialojen ja liikelaitosten tulee tulosbudjetissaan ja osaamisen kehittämissuunnitelmassaan varautua myös johtamisen ja esihenkilötyön kehittämiseen.

Keskushallinto, toimialat ja liikelaitokset voivat talousarvionsa puitteissa hyödyntää oppisopimuskoulutusta henkilöstönsä osaamisen kehittämiseen.

8.6 Henkilöstön onnistumisen johtaminen ja työhyvinvointi

Onnistumisen johtamisella tarkoitetaan sitä, että esihenkilöt mahdollistavat työntekijöidensä sujuvan työn ja onnistumisen työssään. Tämä edellyttää onnistumiskeskustelujen käymistä ja tavoitteiden asettamista työlle. Esihenkilön ja työntekijän on hyvä käydä säännöllisesti varttikeskusteluja työhön ja työnteekoon liittyvistä asioista. Jotta työntekijä onnistuisi työssään, hänet tulee perehdyttää työhön ja hänen osaamistaan tulee jatkuvasti kehittää.

Onnistumisen johtaminen pitää sisällään henkilöstön työhyvinvoinnin kehittämisen. Henkilöstön työhyvinvointiin panostaminen korostuu vallitsevassa koronatilanteessa. Huolehtimalla työntekijöiden terveydestä ja työkyvystä turvataan jatkossakin laadukkaat palvelut kuntalaisille. Työkykyisen ja hyvinvoivan henkilöstön taloudelli-

14.12.2020

nen merkitys Helsingissä on iso. Työhyvinvointia kehittämällä voidaan vaikuttaa sairauspoissaolo-, työtapaturma- sekä varhaiseläkekustannuksiin ja saada aikaan merkittäviä säästöjä sekä tuottavuuden kasvua.

Keskushallinnossa, toimialoilla ja liikelaitoksissa tulee seurata sairaus- ja työtapaturmapoissaoloista ja työkyvyttömyyseläkkeistä aiheutuvia kustannuksia sekä niitä ennustavia tekijöitä.

Helsingin kaupungin työhyvinvointiohjelma 2018–2021 sisältää suuntaviivat ja tavoitteet henkilöstön työhyvinvointia ja työturvallisuutta edistävälle toimenpiteille. Keskushallinnossa, toimialoilla ja liikelaitoksissa laaditaan myös omat työhyvinvointisuunnitelmat, joilla varmistetaan työhyvinvoinnin kehittyminen.

Toimialojen työhyvinvointihankkeilla ja kaupungin yhteishankkeilla edistetään henkilöstön työhyvinvointia ja työturvallisuutta. Keskushallinto, toimialat ja liikelaitokset varaavat työhyvinvoinnin kehittämiseen ja työhyvinvointisuunnitelmiansa toteuttamiseen riittävät määrärahat vuonna 2021. Suositeltavaa on, että määrärahavaraus on vähintään saman suuruinen kuin aikaisempina vuosina, jolloin voidaan turvata henkilöstön työhyvinvoinnin ylläpitäminen ja kehittyminen.

8.7 HR-prosessien ja HR-tietojärjestelmien kehittäminen

Kaupunginkanslia, toimialat ja liikelaitokset tekevät HR-prosessien kehittämistyötä yhteistyössä. HR-prosessien sujuvoittamisen ja automatisoinnin vuoksi on tärkeää tavoitella kaupunkiyhteisiä toimintatapoja. Tavoitteena on hankkia ja kehittää ensisijaisesti kaupunkiyhteisiä HR-tietojärjestelmiä. Tämän vuoksi toimialojen ja liikelaitosten omien HR-tietojärjestelmien hankkimista tai laajentamista ei pidä tehdä ilman erillistä sopimista. Jos kaupunkiyhteisen HR-tietojärjestelmän toiminnallisuudet eivät jostain syystä riitä kattamaan toimialan tai liikelaitoksen tarpeita, pitää heidän neuvotella kaupunginkanslian henkilöstöosaston HR-palvelujärjestelmät-tiimin kanssa.

Pitkän aikavälin tavoite on järjestelmäkokonaisuus, jossa sekä HRM- että HRD-prosessit toimivat samassa kokonaisjärjestelmässä, jonka rinnalla toimii palkkajärjestelmä. Vuoden 2021 keskeiset tekemiset tähän tavoitteeseen pääsemiseksi ovat

- HIJATin korvaavan järjestelmän käyttöönottoprojekti, jonka tavoitteena on ottaa käyttöön sekä palkanlaskennan toiminnallisuus että HR-perusprosessien toiminnallisuus vuoden 2022 alussa ja tehdä tarvittavat toimintapamuutokset.
- HR-kokonaisjärjestelmän kilpailutuksen valmistelu ja toteutus
- HR-kokonaisjärjestelmän käyttöönottoprojektin valmistelu
- HIJATin vanhojen tietojen pitkäaikaissäilytyksen toteuttaminen ja HIJATin alasajoprojektin aloittaminen

14.12.2020

Lisäksi voidaan tehdä vain pakolliset laki- tai sopimusperusteiset muutokset ja pienimuotoista kehitystyötä työn sujuvoittamiseksi.

8.8 Henkilösivukulut

Eläkekustannusvaraus on keskushallinnolle, toimialoille ja liikelaitoksille 24,5% palkkasummasta. Varaus sisältää työnantajan palkkaperusteisen ja eläkemenoperusteisen eläkemaksun.

Valtion eläkejärjestelmän piiriin kuuluvista työnantajan eläkemaksu on 16,34% palkkasummasta.

Eläkekulut

Kuntien eläkemaksu	24,5%
Valtion eläkemaksu	16,5%

Muut työnantajan henkilösivukulut 2020, marraskuun tilannetieto

Sairausvakuutusmaksu	1,53%
Työttömyysvakuutusmaksu	1,90%
Tapaturmavakuutusmaksu	0,70%

Luvut perustuvat 8.10.2020 tilannetietoon (Kuntaliitto). Keskushallinnon, toimialojen ja liikelaitosten on otettava huomioon laatiessaan vuoden 2021 tulosbudjetteja mahdolliset tästä arviosta muuttuneet henkilöstösivukuluprosenttien luvut. Vuoden 2021 vahvistetuista prosenteista tiedotetaan keskushallintoa, toimialoja ja liikelaitoksia viimeistään joulukuussa 2020.

8.9 Palkitseminen: palkkaus ja palkkiot

Palkitsemisen kokonaisuuteen kuuluvat tehtävien vaativuuteen, työkokemukseen ja henkilön työsuoritukseen perustuva rahapalkka, hyviin tuloksiin perustuvat palkkiot, ideapalkitseminen ja henkilöstöedut sekä palvelussuhteeseen liittyvät työelämän laatutekijä. Palkitsemisilla tuetaan strategian ja keskeisten päämäärien toteuttamista.

Palkankorotukset vuonna 2021

Kunnallisten virka- ja työehtosopimusten nykyinen sopimuskausi päättyy 28.2.2022. Vuodelle 2021 ajoittuvat yleiskorotus ja järjestelyerä toteutetaan kunnallisten virka- ja työehtosopimusten mukaisesti 1.4.2021. Kaupungin palkkakehityssuunnitelman toteuttamista jatketaan vuonna 2021. Palkkakehityssuunnitelma on laadittu korotustarvekartoitusten pohjalta ja sillä halutaan edistää osaavan henkilöstön saatavuuteen liittyviä palkkakilpailukykyhaasteita.

Tehtäväkohtaisen palkan määrittely

14.12.2020

Tehtäväkohtaiset palkat määritellään siten, että ne ovat kaupungilla tehtävän vaativuuden edellyttämässä suhteessa toisiinsa yhdenvertaisen ja oikeudenmukaisen palkkapolitiikan toteuttamiseksi.

Tehtäväkohtaiset palkat määritellään aina vaativuuden arvioinnin perusteella. Tehtäväkohtaista palkkaa voidaan korottaa vain virka- tai työsopimuksen velvoittavien määräysten perusteella, kun tehtävien vaativuudessa on tapahtunut olennainen muutos. Tehtäväkohtaista palkkaa voidaan vastaavasti alentaa, kun tehtävän vaativuus pienenee olennaisesti. Vaativuusero on voitava todentaa konkreettisin perusteluin tehtäväkuvauksissa.

Jos tehtäväjärjestelyillä on palkkavaikutuksia, tulee ne arvioida niin varhaisessa vaiheessa kuin mahdollista yhdessä kaupunginkanslian henkilöstöosaston kanssa. Tehtäväkohtaisen palkan korotus rahoitetaan keskushallinnon, toimialan tai liikelaitoksen palkkamäärärahoista. Ellei tämä ole mahdollista, tehtäväjärjestelyt on hoidettava sellaisella tavalla, ettei palkankorotukseen synny tarvetta. Palkanmäärittely tehdään keskushallinnon, toimialan, liikelaitoksen ja kaupunginkanslian yhteistyönä ja palkasta päättää hallintosäännön mukaan joko kansliapäällikkö, henkilöstöjohtaja tai hänen määräämänsä muu henkilö.

Työnantaja määrittelee uuden tai vaativuudeltaan olennaisesti muuttuneen tehtävän tehtäväkohtaisen palkan kulloinkin noudatettavan virka- tai työsopimuksen palkkahinnoittelukohdan ja tehtävän vaativuuden arvioinnin perusteella. Tehtäväkohtaisen palkan määrittelyssä otetaan huomioon vastaavan vaativuustason palkkaverrokki kaupungilla.

Tuntipalkkaisen henkilöstön työsopimuksessa (TTES) käytetään palkkaryhmän palkkahaarukkaa ala- ja ylärajoineen ja tehtävät sijoitetaan annetun palkkahaarukan sisään tehtävän vaativuuden perusteella.

Mahdolliset palkkoihin vaikuttavat muutokset tulee ennakoida ja ottaa huomioon talousarvion valmistelussa.

Tehtäväkohtaisen palkan määräaikainen tarkistaminen (tehtävälisä)

Tehtävälisällä tarkoitetaan tehtäväkohtaisen palkan tilapäistä korottamista.

Tehtävälisä on käytössä kaikilla kuukausipalkkaisilla sopimusaloilla. Tuntipalkkaisen henkilöstön sopimuksen mukaan vastaavanlaisista tilanteista voidaan maksaa määräaikaista henkilökohtaista lisää.

Tehtävälisää käytetään vain määräaikaisissa tilanteissa, joissa tehtävä kokonaisuudessaan muuttuu olennaisesti vaativammaksi vähintään kahden viikon ajaksi. Tehtävälisä on osa tehtäväkohtaista palkkaa, jolloin sen suuruuden on oltava oikeassa suhteessa keskushallinnon, toimialan tai liikelaitoksen muiden tehtävien tehtäväkohtaisiin palkkoihin eikä se saa aiheuttaa palkkavääristymiä. Ennen tehtävälisän

14.12.2020

myöntämistä varmistetaan keskushallinnon, toimialan tai liikelaitoksen henkilöstöhallinnosta, että em. perusteet täyttyvät.

Tehtävälisä rahoitetaan keskushallinnon, toimialan tai liikelaitoksen palkkamäärärahoista. Ellei tämä ole mahdollista, tehtäväjärjestelyt on hoidettava sellaisella tavalla, ettei tehtävälisään synny tarvetta.

Tehtäväkohtaisen palkan määräaikaisesta tarkistamisesta on annettu tarkemmat ohjeet (http://helmi.hel.fi/henkilosto/Palkka_ja_palkitseminen/Palkka/maaraaikaiset-tehtavalisat/Sivut/default.aspx).

Henkilökohtainen lisä

Henkilökohtaiset lisät määräytyvät virka- ja työehtosopimusten ja kaupungin antamien ohjeiden mukaan (http://helmi.hel.fi/henkilosto/Palkka_ja_palkitseminen/Palkka/henkilokohtainen_lisa/Sivut/default.aspx#Ohjeet).

Kertaluonteinen palkitseminen

Vuoden 2020 tapaan vuodelle 2021 varataan kertaluonteiseen palkitsemiseen (kertapalkkiot ja ideapalkkiot) tulosbudjeteissa määräraha, joka on suuruudeltaan 1 % henkilöstön vuotuisesta säännöllisen työajan palkkasummasta.

Kertapalkitseminen

Kertapalkkioista on annettu erilliset ohjeet (http://helmi.hel.fi/henkilosto/Palkka_ja_palkitseminen/palkkiot/kertapalkitseminen/Sivut/default.aspx)

Kertapalkkio on ryhmää tai yksilöä koskeva kertaluonteinen palkitsemisen keino, jonka tavoitteena on kannustaa työyhteisöjä yhdessä onnistumiseen tai yksilöitä erinomaisiin saavutuksiin. Kertapalkitsemista käytetään palkitsemaan äkillisiin ja ennakoimattomiin tilanteisiin liittyvistä erinomaisista suorituksista arjen työssä tai ennalta asetettujen tavoitteiden erinomaisesta saavuttamisesta. Kertapalkkio voi olla joko pienimuotoinen tunnustus tai rahapalkkio, joka on mahdollista myös vaihtaa palkalliseen vapaaseen. Rahapalkkiona ja vapaana myönnettävät kertapalkkiot kirjataan ohjekirjeen mukaisilla tunnisteilla Hijat-järjestelmään. Hankintajärjestelmän kautta tehtävissä palkitsemispäätöksissä on käytettävä tilikartan mukaisia tilejä.

Kertapalkitsemista toteutetaan systemaattisesti pitkin vuotta ja sitä seurataan kvartaaleittain ja talouden ennustamisen yhteydessä. Keskushallinto, toimialat ja liikelaitokset linjaavat, mille organisaatiotasolle määräraha budjetoidaan. Kertapalkkio voidaan maksaa kaikille kuukausipalkkaisille ja tuntipalkkaisille sopimusalaista riippumatta.

14.12.2020

Kertapalkitsemisen vaikuttavuutta arvioidaan ja kehitetään edelleen sekä suunnataan enemmän myös ryhmä- ja tiimipalkitsemiseen, mikä ohjaa kohti yhteisiä tavoitteita sekä tukee ja kannustaa yhdessä tekemiseen ja strategisten tavoitteiden toteuttamiseen.

Ideapalkitseminen

Ideapalkkioista on annettu erilliset ohjeet [h\(\[ttp://helmi.hel.fi/henkilosto/Palkka_ja_palkitseminen/palkkiot/ideapalkkiot/Sivut/default.aspx\]\(http://helmi.hel.fi/henkilosto/Palkka_ja_palkitseminen/palkkiot/ideapalkkiot/Sivut/default.aspx\)\).](http://helmi.hel.fi/henkilosto/Palkka_ja_palkitseminen/palkkiot/ideapalkkiot/Sivut/default.aspx)

Ideapalkitsemisen käytäntöjen uudistamista jatketaan henkilöstön ideatoiminnan vahvistamiseksi. Ideapalkkio voidaan maksaa kaikille kuukausipalkkaisille ja tunti-palkkaisille sopimusalaista riippumatta.

Tulospalkkiojärjestelmä

Tulospalkkiojärjestelmästä on annettu erilliset ohjeet (http://helmi.hel.fi/henkilosto/Palkka_ja_palkitseminen/palkkiot/tulospalkkiot/Sivut/default.aspx)

Tulospalkkio on erillinen kerran vuodessa maksettava ryhmäpalkkio. Tulospalkkiojärjestelmällä palkitaan ennalta asetettujen tavoitteiden saavuttamisesta, kun järjestelmän rahoitusehto täyttyy.

Tulospalkkiojärjestelmän tavoite on ohjata johdon ja henkilöstön työskentelyä oikeaan suuntaan ja niihin oleellisiin asioihin, joilla edistetään Helsingin kaupunkistrategian ja asetettujen strategisten tavoitteiden toteutumista. Tulospalkkiojärjestelmä toimii myös osana johtamisjärjestelmää. Sen avulla henkilöstölle viestitään, mitä pitää saada aikaan ja miten asiat kehittyvät. Kun tulostavoitteet ja mittarit valitaan huolella ja esihenkilö- ja henkilöstöviestintään panostetaan, järjestelmä toimii johtamisen tukena ja toiminnan ohjauksen välineenä.

Tulospalkkioihin ei varata erillistä määrärahaa talousarviossa. Tulospalkkiojärjestelmä on omarahoitteinen siten, että toimialojen ja virastojen tulospalkkiot rahoitetaan koko kaupungin toimintamenotavoitteen alituksesta. Toimintamenot määräytyvät kaupungin brutto-yksiköiden menoista ja netto-yksiköiden toimintakatteista. Rahoitus pohja on kaupunkitasoinen riippumatta työntekijän toimialasta/virastosta ja tukee työntekijöiden yhdenvertaisuutta, mutta jokainen kaupungin organisaatio vaikuttaa rahoitus pohjaan osaltaan joko menojensa tai toimintakatteensa kautta. Liikelaitosten tulospalkkiot rahoitetaan koko liikelaitoksen hyväksytyn tulosbudjetin liikeylijäämätavoitteen ylityksestä.

Tulospalkkioiden suuruus vaihtelee vuosittain. Siihen vaikuttavat rahoituksen lisäksi toimiala-, virasto- ja liikelaitoskohteisten tulospalkkiotavoitteiden saavuttaminen ja

14.12.2020

työntekijän työssäoloaika. Minimissään tulospalkkio voi olla nolla euroa ja enintään 4% säännöllisen työajan palkkasummasta. Johdon tulospalkkiojärjestelmään kuuluvan tulospalkkio voi olla enimmillään kuukausipalkan suuruinen.

Tulospalkkiojärjestelmän käyttäminen ja palkkion suuruuden määräytymisestä on annettu erilliset ohjeet, joita täydennetään tarvittaessa vuosittain. Ohjeet käsitellään henkilöstöjärjestöjen kanssa.

Toimialajohtajat/liikelaitosten johtajat päättävät tulospalkkiojärjestelmien käyttöön-
otosta kaupungin johtoryhmän käsittelyn jälkeen.

Vuonna 2021 tulospalkkiojärjestelmää tullaan edelleen kehittämään henkilöstöjär-
jestöjen kanssa.

Seuranta ja raportointi

Kaupunginkanslian henkilöstöosasto seuraa tehtäväkohtaisia palkkoja ja muuta pal-
kitsemista kaupungin palkkapolitiikan toteutumisen arvioimiseksi sekä henkilöstöra-
porttia varten yhteistyössä keskushallinnon, toimialojen ja liikelaitosten kanssa.
Palkkioiden seurantaa tulee toteuttaa yhdenvertaisesti ja oikeudenmukaisesti sekä
sukupuolten välinen tasa-arvo huomioon ottaen.

Kertapalkkioiden liittyvää tietoa kootaan palkkajärjestelmistä. Myös ostotilausjärjes-
telmän kautta myönnettyjä pienimuotoisia tunnustuksia seurataan, jotta palkitsemi-
sen toteutumisesta saadaan tarvittava tieto käytetystä määrärahasta ja tunnusten
saajien lukumäärästä.

8.10 Tehtävänimikkeet ja virkamuutokset

Tavoitteena on, että Helsingin kaupungilla samankaltaisissa tehtävissä olevien koh-
dalla sovelletaan mahdollisimman yhtenäistä nimikkeistöä. Kaupunginkanslian lau-
sunto on pyydettävä aina, kun valmistellaan seuraavia nimikemuutoksia: uusiin tai
vain vähän käytössä oleviin tehtävänimikkeisiin, johtaja- ja päällikköloppuisiin nimik-
keisiin, hallinnon nimikkeisiin, erityistehtävänimikkeisiin, projektitehtäviin sekä suu-
rehkojen henkilöstöryhmien uusiin nimikkeisiin. Lausunto tarvitaan myös aina, kun
nimikemuutoksella on heijastusvaikutuksia olemassa oleviin palkkoihin. Lausunto
edellytetään myös virkoja koskevissa muutoksissa.

Kaupunginkanslian henkilöstöosasto on laatinut yhtenäiset nimikkeet hallinnon teh-
täviin. Näitä käytetään toimialojen hallintopalveluissa ja soveltuvien osin myös liike-
laitoksissa.

14.12.2020

Virka perustetaan sellaisia tehtäviä varten, joissa käytetään julkista valtaa. Viran perustamisesta ja lakkauttamisesta päättää hallintosäännön mukaan kaupunginhalitus.

Viran perustamiselle tulee olla määräraha talousarviossa. Keskushallinnon, toimialan tai liikelaitoksen tulee varmistaa kaupunginkanslian henkilöstöosastolta kuntalain mukainen viran perustamisedellytys.

Tarpeettomaksi tulleet virat lakkautetaan.

Viran nimikkeen muuttaa hallintosäännön mukainen toimielin tai viranhaltija.

8.11 Vakanssirekisteri

Keskushallinto, toimialat ja liikelaitokset vastaavat vakanssirekisterin ajantasaisesta päivittämisestä ja vakanssien muutoksista vakanssirekisteriin talousarvion ja -suunnitelman yhteydessä. Vakanssirekisterin ajan tasalla pitäminen tarkoittaa sitä, että sinne lisätään tai sieltä poistetaan tarpeettomiksi käyneet virat ja työsuhteiset tehtävät ja päivitetään myös muut tiedot.

8.12 Virka- ja työtehtävien hoitamiseen liittyvä matkustaminen ja kuljettaminen

Työtehtävien hoitamiseen liittyvä matkustusohje (24.5.2019) opastaa työmatkoja suunniteltaessa huomioimaan ympäristövaikutukset ja matkustusturvallisuuden. Lisäksi ohjeessa käsitellään muun muassa virkamatkaa, matkakorttia tai moottoriajoneuvon käyttöä työmatkalla.

(<http://helmi.hel.fi/paatoksenteko/Pysyvaispaatokset/PysyPtiset/Virkamatkat%20ja%20virantoimitusmatkat/19HeosKi2505.pdf>).

Matkapäätösten valmistelussa ja matkalaskun tekemisessä käytetään kaupungin matkahallintajärjestelmää.

8.13 Matka-, matkatavara- ja matkavastuuvakuutus

Kaupunki on vakuuttanut kaupungin luottamustoimissa ja kaupungin palveluksessa olevat henkilöt virkamatkan ajalta.

14.12.2020

9 ERILLISOHJEET

9.1 Hankintojen sääntely ja ohjeistus

Julkisia hankintoja koskevat laki julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista (hankintalaki 1397/2016) ja laki vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista (erityisalojen hankintalaki 1398/2016). Näiden erityislakien ohella ovat tavanomaisesti huomioon otettavia myös kuntalaki (410/2015), hallintolaki (434/2003), laki tilaajan selvitysvelvollisuudesta ja vastuusta ulkopuolista työvoimaa käytettäessä (1233/2006; *tilaaja-vastuulaki*) ja laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta (621/1999; *julkisuuslaki*).

Hankintalain mukaan hankintayksiköiden on pyrittävä järjestämään hankintatoimintansa siten, että hankintoja voidaan toteuttaa mahdollisimman taloudellisesti, laadukkaasti ja suunnitelmallisesti olemassa olevat kilpailuolosuhteet hyväksi käyttäen ja ympäristö- ja sosiaaliset näkökohdat huomioon ottaen.

Helsingin kaupungin hankintoja koskevat määräykset sisältyvät hallintosääntöön ja talousarvion noudattamisohjeeseen. Jäljempänä mainitut noudattamisohjeet täydentävät edellä mainittuja säädöksiä ja määräyksiä.

Hankintastrategia

Hankintojen toteuttamisessa ja kehittämisessä on otettava huomioon Helsingin kaupungin hankintastrategiassa kuvatut hankintastrategiset päävalinnat.

Kaupungin ympäristöpolitiikassa (kvsto 26.9.2012) on asetettu tavoite, että ympäristökriteerit huomioidaan kaikissa kaupungin hankintaprosesseissa (kilpailutusrajan ylittävät hankinnat sekä yli 100 000 € investoinnit) vuoteen 2020 loppuun mennessä. Ympäristöpolitiikka päivitetään vuoden 2021 aikana.

Työllistämisehdon soveltuvuus tulee harkita kaikissa niissä hankinnoissa, joiden ennakoitu arvo ylittää 200 000 €, viimeistään vuonna 2022.

Ohjeita kestävien ja vastuullisten hankintojen tekemiseen on Helmi-intranetin yhteisten palveluiden kestävien ja vastuullisten hankintojen sivuilla.

Harmaan talouden torjunta

Harmaan talouden torjunnasta on annettu erilliset ohjeet, jotka kansliapäällikkö on hyväksynyt 12.10.2018 (205 §). Ohje sisältää menettelytavat, joilla varmistetaan, että urakoitsijat, palveluntuottaja ja tavarantoimittaja ovat täyttäneet vero-oikeudelliset ja työnantajavelvoitteensa.

Hankintakäsikirja ja ohjeet

14.12.2020

Hankinnoissa noudatettavat kaupunkiyhteiset ohjeet löytyvät myös kaupungin Helmi-intranetistä yhteisten palveluiden hankinnat –sivustolta (<http://helmi.hel.fi/yhteisetpalvelut/hankinnat/Sivut/default.aspx>).

Kaupungin hankintakäsikirjassa (<http://helmi.hel.fi/yhteisetpalvelut/hankinnat/hankintakasikirja/Sivut/default.aspx>) annetaan käytännönläheisiä neuvoja ja ohjeita julkisten hankintojen toteuttamisesta tarkoituksenmukaisella tavalla ja lainsäädäntöä noudattaen.

Puitejärjestely- ja pienhankintaohjeet

Puitejärjestelyihin perustuvien hankintojen ja tilausten, sekä Helsingin kaupungin pienhankintojen osalta annetaan neuvoja ja menettelyohjeita erillisissä ohjeissa.

Hankintojen toteuttaminen yhteistyönä

Hallintosäännön 20 luvun 9 §:ssä on määrätty yhteishankinnoista ja yhteishankintayksiköistä.

Noudattamisohjeena todetaan seuraavaa:

- Milloin hankinnan kohde ei kuulu yhteishankintayksikön hankittaviin tavaroihin tai palveluihin, on hankintayksikön kuitenkin pyrittävä käyttämään hankinnan toteutuksessa esim. useamman hankintayksikön muodostamaa hankintarengasta, mikäli sen katsotaan johtavan kokonaistaloudellisesti edullisempaan lopputulokseen, kuin yksin kilpailuttamisen.

Hankintavaltuudet/-oikeudet

Hankinnasta päättäminen on julkisen vallan käyttämistä. Hankintavaltuuksilla määritellään mm. euromääräiset rajat viranomaisen oikeudelle päättää hankinnoista.

Hankintavaltuuksien osalta noudattamisohjeena todetaan seuraavaa:

- Hankintavaltuuksia noudatetaan kaikissa hankintapäätöksissä. Näin ollen hankintavaltuuksia noudatetaan myös päätettäessä hankintalain soveltamisalan ulkopuolelle jäävistä hankinnoista, kuten esim. kynnysarvon alle jäävistä pienhankinnoista ja kaupungin sisäisistä hankinnoista.
- Hankintavaltuuksia noudatetaan hankintapäätöksissä, jotka perustuvat puitejärjestelyssä toteutettuihin minikilpailutuksiin.
- Hankintavaltuuksia ja niiden delegointia koskevat päätökset on pidettävä ajan tasalla.

Tilausvaltuudet/-oikeudet

14.12.2020

Tilausta koskeva päätös on luonteeltaan täytäntöönpanoa, eikä tilausta koskevaan päätökseen sisälly julkisen vallan käyttämistä. Tilausvaltuuksilla määritellään viranomaisen tai työsuhteisen oikeudet päättää hankintapäätöksen mukaisista tilauksista.

Tilausvaltuuksien osalta noudattamisohjeena todetaan seuraavaa:

- Tilauksia koskevat valtuudet voidaan määritellä mm. erillisellä päätöksellä, hankintaa koskevassa asianomaisessa hankintapäätöksessä tai hankintasopimuksessa, hankintaa koskevassa erillisessä täytäntöönpanopäätöksessä tai kaupungin ostotilausjärjestelmässä (Bosti).
- Mikäli tilausvaltuuksia ei ole yllä mainitusti määritelty, noudatetaan tilauksia tehtäessä hankintavaltuuksia.

Hankintapäätöksen muoto

Hankintapäätös, kuten muutkin hallinnolliset päätökset, tehdään kirjallisesti. Päätöksen kirjallisesta muodosta on säädetty mm. hankintalain 123 § 1 momentissa ja hallintolain (434/2003) 43 §:ssä.

Yleisesti hankintatoimen piirissä käytettyjä päätöksen muotoja ovat hankintapäätösten osalta mm. pöytäkirjapäätös, lomakepäätös tai sähköinen tilauspäätös Bosti-järjestelmässä. Päätös voidaan merkitä myös sopimukseen tai tilausasiakirjaan.

Hankintapäätöksen muodon osalta noudattamisohjeena todetaan seuraavaa:

- Hankintalain soveltamisalaan kuuluvissa hankinnoissa hankintapäätös tehdään pöytäkirjapäätöksenä.
- Puitejärjestelyyn perustuvassa kevennetyssä kilpailutuksessa (minikilpailutus) ja dynaamisessa hankintajärjestelmässä (DPS) hankintapäätös tehdään pöytäkirjapäätöksenä, kun hankinnan arvo on vähintään 10 000 euroa.
- Hankintalain soveltamisalan ulkopuolelle jäävissä hankinnoista, joiden arvonlisäveroton arvo on vähintään 60 000 euroa, tehdään hankintapäätös pöytäkirjapäätöksenä, lukuun ottamatta kaupungin sisäisiä hankintoja, jolloin päätös voidaan pöytäkirjapäätöksen sijasta tehdä myös lomakkeella.
- Hankinnoista, joiden arvonlisäveroton arvo on alle 60 000 euroa (pienhankinta) ja jotka on kilpailutettu, tehdään hankintapäätös pöytäkirjapäätöksenä, kun hankinnan arvo on vähintään 10 000 euroa.
- Muissa tilanteissa päätös tehdään tarkoituksenmukaisimmalla tavalla.

Hankintapäätöksen sisältö

Hankintapäätöksen sisällön vähimmäisvaatimukset on määritelty lainsäädännössä. Säännöksiä sisältyy mm. hankintalain 123 §:ään, erityisalojen hankintalain 114 §:ään sekä hallintolain 44 ja 45 §:iin.

Hankintalain 123 §:n 2 momentin mukaan päätöksestä tai siihen liittyvistä asiakirjoista on käytävä ilmi ratkaisuun olennaisesti vaikuttaneet seikat, joita ovat ainakin

14.12.2020

ehdokkaan, tarjoajan tai tarjouksen hylkäämisen perusteet sekä keskeiset perusteet, joilla hyväksytyjen tarjousten vertailu on tehty. Päätöksestä, joka koskee puittejärjestelyyn perustuvan hankinnan kilpailuttamista, on riittävää todeta seikat, jotka osoittavat, että tarjousten valinta- ja vertailuperusteita on sovellettu hankintalain 43 §:ssä edellytetyllä tavalla. Jos hankinnassa on noudatettava hankintalain 129 §:ssä tarkoitettua odotusaikaa, päätöksestä tai siihen liittyvistä asiakirjoista on lisäksi käytävä ilmi, minkä ajan kuluttua hankintasopimus voidaan tehdä.

Hallintolain 44 §:n mukaan päätöksestä on käytävä selvästi ilmi päätöksen tehnyt viranomainen, päätöksen tekemisen ajankohta, asianosaiset, perustelut ja sen henkilön nimi, jolta asianosainen voi pyytää lisätietoa päätöksestä.

Hallintolain 45 §:n mukaan perusteluissa on ilmoitettava ne tosiasiat, jotka ovat johtaneet hankintaan, kuten myös säännökset, joihin ratkaisu perustuu. Lisäksi sanotussa pykälässä on määriteltävä ne tilanteet, jolloin perustelut voidaan jättää esittämättä. Perustelu voidaan jättää esittämättä esim. silloin, kun sitä voidaan pitää erityisestä syystä ilmeisen tarpeettomana. Tarpeellisuutta arvioidaan tapauskohtaisesti asianosaisen oikeusturvan ja tiedonsaannin kannalta.

Sen lisäksi, mitä lainsäädännössä on todettu päätöksen sisällöstä, todetaan noudattamisohjeena seuraavaa:

- Hankinnan arvo on merkittävä päätösasiakirjaan.
- Tilausvaltuudet on tarvittaessa merkittävä päätökseen.

Tilauksen muoto

Hankintaa koskevan tilauksen muodon osalta noudattamisohjeena todetaan seuraavaa:

- Tilausta koskeva ratkaisu dokumentoidaan tarkoituksenmukaisimmalla tavalla.
- Kaupungin yhteisiä tietojärjestelmiä käyttävät keskushallinto, toimialat ja liikelaitokset tekevät tilauksensa pääsääntöisesti kirjallisesti Bosti-järjestelmää käyttäen.

Tilauspäätöksen sisältö

Tilausasiakirja sisältää kyseistä tilausta koskevat asialliset tiedot.

Laskutus

Hankintoihin liittyvän laskutuksen osalta noudattamisohjeena todetaan seuraavaa:

- Hankinnoissa tavaroiden ja palvelujen toimittajilta tulee edellyttää sähköistä laskutusta aina kun se on mahdollista.
- Laskuja ei tule pääsääntöisesti hyväksyä, jos laskussa ei ole viitteenä tilausnumeroa tai sopimusnumeroa

14.12.2020

9.2 Autojen hankinta

Kaupunginhallitus on tarkistanut 25.11.2019 kaupunginhallituksen päätöksessä 14.11.2016 (§ 1025) määriteltyjä vähäpäästöisille ajoneuvoille asetettuja kriteereitä siten, että kaupunginvaltuuston 16.2.2011 § 31 hyväksymä 50 % alennus voimassa olevista pysäköintimaksuista sekä asukas- ja yrityspysäköintitunnuksen lunastamismaksusta voidaan 18.11.2019 alkaen antaa ajoneuvolain (1090/2002) mukaisille jäljempänä luetelluille ajoneuvoille. Keskushallinnon, toimialojen ja liikelaitosten on edistettävä vähäpäästöisten ajoneuvojen hankintaa ja käyttöä. Kaupungin ajoneuvojen hankinnassa on otettava huomioon tarkistettut kriteerit soveltuvin osin.

Tarkistettut kriteerit:

1. Vähäpäästöisten bensiinikäyttöisten henkilöautojen (ml. hybridit) CO₂-päästöt ovat enintään 95 g/km NEDC-päästömittausmenetelmällä ja enintään 126 g/km WLTP-päästömittausmenetelmällä mitattuna
2. Vähäpäästöisten dieselikäyttöisten henkilöautojen CO₂-päästöt ovat enintään 50 g/km NEDC-päästömittausmenetelmällä ja enintään 70 g/km WLTP-päästömittausmenetelmällä mitattuna.
3. Vähäpäästöisten bifuel- eli kaasuautojen CO₂-päästöt ovat enintään 150 g/km NEDC-päästömittausmenetelmällä ja enintään 180 g/km WLTP-päästömittausmenetelmällä mitattuna
4. Kaikkien edellä mainittujen ajoneuvojen osalta CO₂-päästökriteerin täyttymiseksi riittää, että päästöarvo täyttää edellä asetetut ehdot vähintään toisen päästömittausmenetelmän osalta
5. Kaikkien edellä mainittujen ajoneuvojen Euro-päästöluokka on vähintään Euro 6
6. Kaikki täyssähköautot ja täyssähkökäyttöiset L-luokan ajoneuvot (moottoripyörät, mopot, kolmi- ja nelipyörät sekä kevyet nelipyörät eli mopoautot) ovat vähäpäästöisiä
7. Kaupungin kuljetuskäyttöön hankittavien bensiinikäyttöisten (ml. hybridit) monikäyttö- ja farmarihenkilöautojen CO₂-päästöt ovat enintään 125 g/km NEDC-päästömittausmenetelmällä ja enintään 156 g/km WLTP-päästömittausmenetelmällä mitattuna

Kaupungin omaan kalustoon hankitaan vain vähäpäästöisiä henkilöautoja, ellei ole perusteltua syytä poiketa säännöstä. Perusteltu syy on esim. se, että kyseiseen käyttötarkoitukseen ei ole markkinoilla kohtuuhintaista vähäpäästöistä ajoneuvoa. Tarkoitus on, että kaupunki toimisi esimerkkinä ja hankkisi vähäpäästöisen auton aina, kun se on käyttötarkoitukseen soveltuva.

Kaupungin työsuhdeautojen hiilidioksidipäästöjen on oltava enintään 95 g/km NEDC-päästömittausmenetelmällä ja enintään 126 g/km WLTP-päästömittausmenetelmällä mitattuna.

14.12.2020

Lisäksi työsuhdeautojen kriteereinä ovat vapaan autoedun ja auton käyttöedun verotusarvot, joille vahvistetaan vuosittain enimmäisarvot.

Lisäksi keskushallinnon, toimialojen ja liikelaitosten tulee ottaa autojen hankinnassa huomioon kaupunginhallituksen 24.5.2017 tiedoksi merkitsemän sähköisen liikenteen työryhmän raportin mukaiset linjaukset.

Rahoitusjohtajan päätös tarvitaan

- autoveron ja arvonlisäveron sisältävältä kokonaishankinta-arvoltaan yli 25 000 euron hintaisten henkilöautojen ja
- pelastus- ja sairausautojen hankkimiseen

Kansliapäällikön päätös tarvitaan

- henkilö- ja pakettiautojen, jotka lisäävät kaupungin autokantaa (ei koske liikelaitosten pakettiautohankintoja), hankkimiseen.

Toimialan tulee liittää autoesitykseensä aina rakentamispalveluliikelaitos Staran korjaamon kuntoarvio ja tarkastusselostus korvattavasta autosta. Samoin on menettävä hankittaessa henkilö- ja pakettiautoja leasingsopimuksella (ks. ohjeet leasingsrahoituksen käytöstä Khs 20.6.1994, ohje ja noudattamisohjeiden sivu 40 leasingsrahoituksen käytöstä).

Autojen, kuten myös muun poistonalaisen irtaimen omaisuuden hankintaa varten varatut määrärahat sisältyvät liikelaitoksia lukuun ottamatta investointiosan lukuun 8 05, Irtaimen omaisuuden perushankinta.

9.3 Kaupungin oman toiminnan kilpailuttamisen periaatteet

Kaupungin oman toiminnan kilpailuttamisen periaatteet on määritelty kaupunginhallituksen päätöksessä 11.2.2008 (170 §).

9.4 Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta määrätään kaupunginvaltuuston (30.1.2019 § 29) hyväksymissä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteissa, kaupunginhallituksen (13.1.2020 § 12) hyväksymässä Sisäinen valvonta ja riskienhallinta Helsingin kaupunkikonsernissa -ohjeessa, hallinto- ja toimintasäännössä sekä kaupunginhallituksen hyväksymissä näitä koskevissa ohjeissa (Pysyväispäätökset: Sisäinen valvonta).

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta ovat osa kaupungin johtamisjärjestelmää sekä kaupungin johdon ja hallinnon työvälineitä, joiden tavoitteena on varmistaa toiminnan laillisuus ja tuloksellisuus. Riskit omistavat johtajat, päälliköt ja esihenkilöt. Riskienhallinnan tulee olla systemaattista ja riittävää.

14.12.2020

Kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan koordinaatioryhmä on asettanut riskienhallinnan kehittämisen tavoitteeksi, että toimialoilla on yhtenäiset riskienhallinnan koordinaatioresurssit ja riskienhallinta on osana tehtävänkuvia (toimialalla 1 htv, palvelukokonaisuuksissa 0,25 htv, palveluissa 0,05 htv).

Kaupunginkanslian, toimialojen ja liikelaitosten sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan keskeisimmät tavoitteet, toimintaperiaatteet ja menettelyt on esitetty kansliapäällikön sekä johto- ja lautakuntien hyväksymissä kuvauksissa.

Kaupunginkanslia, toimialat ja liikelaitokset raportoivat merkittävimmistä riskeistään ja niiden hallinnasta osana talouden ja toiminnan seurannan raportointia. Talousarvion toteutumisennusteessa riskien osalta keskitytään merkittäviin raportointikaudella toteutuneisiin ja uhkaaviin riskeihin. Varautumiseen liittyvät toimenpiteet sekä mahdolliset tarpeet varautumisen kehittämiseen raportoidaan osana talousarvioprosessia ja merkittävien riskien raportointia (Valmiusohje Jsto 21.10.2015 § 65).

Tilinpäätöksen toimintakertomuksessa [kaupunginkansliaeskushallinto](#), toimialat ja liikelaitokset antavat selonteot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteutumisesta, merkittävistä riskeistä, valvonnassa havaituista puutteista ja toimenpiteistä niiden korjaamiseksi. Selontekojen tulee perustua dokumentoituun itsearviointiin. Selonteon laatimishjeet annetaan tilinpäätösohjeistuksessa.

9.5 Sopimushallinta

Kaupungin toiminnasta merkittävä osa perustuu sopimukseen. Sopimusten taloudellinen ja toiminnallinen merkitys on huomattava. Kuntalain (410/2015) 14 §:n 2 momentin 7 kohdassa asetetaan valtuustolle tehtäväksi päättää sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista. Riskienhallintaan sisältyy kuntien sopimusosaaminen ja kyky hallita erilaisia sopimuksia koko niiden elinkaaren ajan. Sopimushallinta on osa kaupungin riskienhallintaa ja siinä sovelletaan kaupungin riskienhallinnan perusteita ja määräyksiä.

Kaupunginvaltuuston 30.1.2019 § 29 hyväksymien perusteiden lisäksi sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta määrätään myös hallinto- ja toimintasäännöissä ja kaupunginhallituksen hyväksymissä näitä koskevissa ohjeissa (Khs 13.1.2020 § 12). Vaatimuksenmukaisuudella tarkoitetaan sitä, että kaupungin toiminta on lakien, säädösten, ohjeiden ja normien mukaista. Kaupunginkanslian juristit tukevat ja ohjaavat konsernitasolla kaupungin vaatimustenmukaisuuden toteutumista. Keskushallinnon ja toimialojen juristit ohjaavat oman vastuualueensa vaatimustenmukaisuutta.

Sopimushallinnan prosessit ja osaamisen kehittäminen

Toimialojen, virastojen ja liikelaitosten tulee määritellä ja kuvata sopimushallinnan prosessit toiminnassaan. Prosessin kuvauksessa tulee määritellä sopimushallinnalle tarpeelliset käytännön toimet sekä prosessiin osallistuvien henkilöiden ja toimielinten tehtävät ja vastuut sopimuksen koko elinkaarelle.

14.12.2020

Toimialojen, virastojen ja liikelaitosten toiminnassa tulee tunnistaa ja priorisoida toiminnan ja talouden kannalta merkittävimmät sopimukset ja kiinnittää erityistä huomiota näiden sopimusten valmisteluun ja seurantaan. Mikäli kaupungin kannalta kriittinen toiminta on riippuvaista kaupungin ulkopuolisesta sopimuskumppanista ja sen toiminnan jatkuvuudesta, sopimuksen valmistelun yhteydessä on arvioitava tarve sisällyttää sopimuskumppanin varautumista koskevia ehtoja hankintasopimukseen. Sopimukselliseen varautumiseen liittyviä ohjeita on annettu kaupungin valmiusohjeessa.

Sopimusosaamisen ylläpitäminen ja kehittäminen edellyttävät ajantasaista osaamisen kehittämissuunnitelmaa sopimushallinnan eri tehtävistä. Osaamistarpeet tulee kartoittaa toimialojen, virastojen ja liikelaitosten toimintayksiköissä ja niiden pohjalta tulee laatia nimenomainen osaamisen kehittämissuunnitelma.

Kaupunginkanslian oikeuspalvelut julkaisee joulukuussa 2020 sopimuskäsikirjan, jossa annetaan ohjeita sopimushallinnan järjestämiseen ja sopimusten laatimiseen liittyen.

Sopimushallintajärjestelmä

Sähköinen sopimushallintajärjestelmä on keskeinen väline sopimusriskien hallinnassa. Järjestelmän avulla helpotetaan sopimusten hallintaa ja seurantaa sopimusten elinkaaren aikana ja mahdollistetaan kaupunki- sekä toimialatasolla ajantasaisen ja luotettavan kokonaiskuvan muodostaminen sopimusten tilasta. Sopimusasiakirja ja sen liitteet tulee aina tallettaa kaupungin sopimushallintajärjestelmään, mikäli tähän ei ole erikseen määriteltyä poikkeamisperustetta.

Kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosasto hallinnoi sopimushallintajärjestelmää. Sopimushallintajärjestelmän käyttöohjeet sekä kaupungin sisäiset sopimushallintajärjestelmän kaupunkiyhteiset yleisohjeet löytyvät kaupungin Helmi-intranetistä (Helmi > Yhteiset palvelut > Sopimushallintajärjestelmä > Käyttöohjeet).

9.6 Vakuutusrahastomaksut

Kaupunginhallitus on päättänyt vakuutusrahaston sääntöjen 2 §:n perusteella talousarvion laatimista koskevien ohjeiden antamisen yhteydessä, että vuoden 2021 talousarviossa vakuutusrahastomaksun suuruus on yksi promille vakuuttamattoman poistonalaisen pysyvien vastaavien hyödykkeiden kirjanpitoarvosta. Vakuutusrahastomaksua maksetaan siitä ajankohdasta lukien, kun omaisuus merkitään taseeseen ao. käyttöomaisuustilille. Keskeneneräisestä omaisuudesta ei vakuutusrahastomaksua makseta. Maa- ja vesiomaisuudesta, aineettomasta käyttöomaisuudesta ja yleisessä käytössä olevasta omaisuudesta (esim. liikenneväylät, puistot, leikkipaidat) ei veloiteta vakuutusrahastomaksua.

14.12.2020

Liikelaitosten osalta vakuutusrahastomaksu on viimeksi kuluneiden kymmenen vuoden keskiarvo laitokselle maksetuista vakuutusrahastokorvauksista, kuitenkin vähintään yksi promille vakuuttamattoman poistonalaisten pysyvien vastaavien hyödykkeiden kirjanpitoarvosta.

Vakuutusrahaston maksuosuudet tilitetään Talpaan. Tilityksen on perustuttava laskelmaan, joka on laadittu käyttöomaisuustileittäin. Ne liikelaitokset, jotka tekevät laskelman itse, toimittavat tiedon Talpaan otsikolla vakuutusrahastolaskelma (YHTTalpaKaupunkijakonserni@hel.fi).

Rahastosta korvattavien vahinkokustannusten vähimmäisraja on eräitä poikkeuksia lukuun ottamatta 50 000 euroa. Vakuutusrahastokorvaus maksetaan tällöin vain tämän vähimmäisrajan ylittävästä osuudesta. Arvioitujen vahinkokustannusten ylittäessä 50 000 euroa on vahingosta ilmoitettava kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosastolle sähköpostitse otsikolla vakuutusrahastokorvaus (kanslia.keskuskassa@hel.fi) mahdollisimman pian vahingon tapahduttua.

Vahingosta aiheutuneita kustannuksia on haettava korvattavaksi mahdollisimman pian kokonaiskustannusten ollessa tiedossa myös tapauksissa, joissa korvausta peritään vahingon aiheuttajalta tai muulta korvausvelvolliselta. Siltä osin kun vakuutusrahastosta jo korvatusta vahingosta saadaan myöhemmin korvauksia kolmanelta taholta, ko. summaa vastaava määrä tulee tilittää takaisin vakuutusrahastoon. Korvaushakemus tai ilmoitus tulevasta hakemuksesta on tehtävä viimeistään vahingotapahtumaa seuraavan vuoden loppuun mennessä. Ohje korvaushakemuksen tekemisen löytyy Helmestä. <http://helmi.hel.fi/strategiajatalous/Kaupungintoimintajatalous/vakuutukset,%20vakuutusrahasto/Sivut/default.aspx>

9.7 Leasingrahoituksen käyttö

Kaupunginvaltuusto hyväksyi leasingrahoituksen käytön periaatteet 15.6.1994 (177 §) ja kaupunginhallitus antoi (20.6.1994) ohjeet leasingrahoituksen käytöstä. Vuoden 2020 talousarviossa on määritetty rahoitusjohtajan oikeus leasingsopimusten tekemiseen enintään 100 miljoonan euron pääoma-arvosta. Nordea-Rahoitus Suomi Oy:n kanssa on tehty sopimus 20 miljoonan euron suuruudesta leasingrahoituslimiitistä (Kj 22.1.2009, 4022 §). Em. limiitti on tarkoitettu ensisijassa ajoneuvohankintoihin. Ko. limiitin ulkopuolisesta leasingrahoituksen käytöstä päättää rahoitusjohtaja talousarvion mukaisten valtuuksien puitteissa. Sopimuksen mukaan yksittäisten kohteiden vähimmäishankintahinta on 7 500 euroa (ilman alv) ja enimmäishankintahinta 5 miljoonaa euroa (ilman alv). Kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosasto koordinoi leasinghankintoja ja se on antanut menettelystä tarkemmat ohjeet.

9.8 Luottotappiot

14.12.2020

Luottotappioita ei käsitellä myynnin oikaisuerinä, vaan ne kirjataan muihin toimintakuluihin. Rahoitustoimintaan liittyvät luottotappiot käsitellään muina rahoituskuluina.

Mikäli luottotappioiksi kirjattuja saatavia kuitenkin saadaan perintätoimenpiteiden seurauksena, ne kirjataan muihin toimintatuottoihin. Tämä käsittelytapa on muuttunut aiemmasta ohjeistuksesta.

9.9 Luottokorttien käyttö

Maksu- ja asiakaskorttien hankkimisesta ja käytöstä on annettu kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosaston ohje (Rj 5.1.2018, 3 §).

<http://helmi.hel.fi/paatoksenteko/Pysyvaispaatokset/PysyPtkset/Maksukortit/18Rj0003Li.pdf>

Kaupunkia tai jotakin sen toimialaa, virastoa tai liikelaitosta sitovien luottokorttien hankintaan on saatava rahoitusjohtajan lupa.

Huoltoasemilla kaupunkia sitovan luottokortin käytöstä tekee päätöksen kunkin toimialan toimialajohtaja. Käytettäessä sitä huoltoasemilla on muista ostoista kuin poltto- ja voiteluaineista oltava eritelty kuitti.

9.10 Digitalisaatio ja tietohallinto

Digitaalinen johtoryhmä (Kp 27.3.2019 62 §) johtaa kaupunkitasoista digitalisaation strategista kehittämistä ja ohjaa kaupungin digitaalisten palvelujen, yhteisen infran ja perustietotekniikan palvelujen kehittämistä ja toteuttamista. Digitaalinen johtoryhmä tekee linjauksia ja päätösehdotuksia ja seuraa linjausten, päätösten ja tavoiteltujen hyötyjen toteutumista. Toimivaltainen viranomainen tekee tarvittavat linjausten mukaiset päätökset. Digitaalisen johtoryhmän jäsenet huolehtivat linjausten toteuttamisesta ja seurannasta omalla toimialallaan. Merkittävät linjaukset ja kysymykset, joissa digijory ei saavuta konsensusta, siirretään kaupungin johtoryhmän ratkaistaviksi.

Digitaalisen perustan osalta operatiivinen seuranta, muutoksen seuranta ja linjausehdotusten valmistelu tapahtuu digitaalisen perustan ohjausryhmässä. Tässä ryhmässä seurataan myös asiakastarpeiden toteutumista ja asiakastytyvääisyyttä.

Kaupunginkanslian strategiaosasto antaa tarvittaessa täydentäviä ohjeita koskien kaupungin digitalisaatiokehitystä ja tietohallintojen toimintoja.

Kaupunginhallituksen asettaman digitalisaatiotoimikunnan tehtävänä on edistää ja seurata kaupungin digitalisaatiokehitystä.

Kaupungin ICT-kulujen seuranta

14.12.2020

Tulosbudjetissa digitalisaatioyksikön ja digitaalisen perustan kulut erotellaan toiminnallisina kokonaisuuksina.

Tavoitteena on:

- Kaupunkitasoinen läpinäkyvyys kuluihin palvelukokonaisuus ja palvelutasolla
- Kaupungin ostovoimaa hyödyntäen tehostaa hankintoja
- Yhtenäistää ja harmonisoida tiliöinti- ja raportointikäytäntöjä muutosten taloudellisten vaikutusten arvioimiseksi. Ymmärtää ja optimoida jatkuvien palveluiden kustannukset ja muutuskustannukset.
- Mahdollistaa sisäinen kustannusvertailu, vertailu muihin toimijoihin ja yli talousarviovuosien toteutuva kustannuskehityksen seuranta.

Digijory seuraa digitalisaatio-ohjelman muutoshankkeiden hyötyjen toteutumista ja -kuluja.

Digitaalisen perustan kustannusten laskutus vuonna 2021

Keskushallinto, toimialat ja liikelaitokset ostavat kaikki digitaalisen perustan palvelut sisäisinä ostoina (käyttötaloudesta) investointien sijaan.

Digitaalisen perustan nettobudjetoidun toimintayksikön kustannusten kirjaus- ja raportointikäytänteitä kehitetään osana koko kaupungin talouden ohjausta.

Digitaalisen perustan osalta vuosi 2021 on siirtymävuosi kohti aiheuttamisperusteista laskutusta. Lähtökohtana laskutukselle on asiakkaiden (toimialat, liikelaitokset ja virastot) oma vuoden 2021 talousarvio ja se mitä palveluita asiakkaat ovat suunnitelleet ostavansa vuonna 2021. Asiakkaan koko vuoden digitaalisen perustan palveluostojen summa talousarviossa jaetaan 12:llä ja laskutetaan kerran kuukaudessa. Tasaukset tehdään neljännesvuosittain (huhtikuussa, heinäkuussa, lokakuussa, ja tammikuun tilinpäätöksen yhteydessä).

Jos asiakas on käyttänyt palveluja vuoden aikana vähemmän kuin on budjetoinut, mahdollinen hyvityslasku tehdään tilinpäätöksen yhteydessä.

Jos asiakkaalla on palvelutarpeita, johon liittyvät kulut eivät ole alkuperäisen talousarvion sisällä, niistä sovitaan ja veloitetaan erikseen (tasauslasku). Poikkeuksena tästä on digitaalisen perustan uudet palvelut, esim. kyberturvapalvelu, jotka on erikseen sovittu kanslian maksettavaksi vuonna 2021.

Tämä laskutusmenettely on käytössä kunnes tarkempi aiheuttamisperusteinen laskutusmalli on määritelty ja otettavissa käyttöön vuoden 2022 alusta.

9.11 Laskutus ja perintä

Helsingin kaupungin rahasaatavien laskutus- ja perintäohjeissa (Rj 30.5.2017, <http://helmi.hel.fi/yhteisetpalvelut/perintakasikirja/Documents/liite1.pdf>) todetaan,

14.12.2020

että kaupungin rahasaatavat on laskutettava ja perittävä tehokkaasti, nopeasti ja taloudellisesti noudattaen lakia, sopimuksia, hyvää perintätapaa sekä hyvän asiakaspalvelun periaatteita. Lisäksi ohjeissa todetaan, että toimialojen tulee huolehtia sopimussuhteiden riskien hallinnasta ja muutoinkin pyrkiä toiminnassaan aktiivisesti luottotappioiden vähentämiseen. Toimialojen on seurattava ja hyödynnettävä omalle toimialalleen tarkoituksenmukaisten uusien ja vaihtoehtoisten maksutapojen kehitystä yhteistyössä kaupunginkanslian ja Talpan kanssa.

On tärkeää, että laskutus hoidetaan viipymättä sekä maksuajoissa toimitaan ohjeistuksen mukaisesti myös kaupungin toimialojen välisen sisäisen laskutuksen osalta.

9.12 Avustusten myöntäminen

Helsingin kaupungin avustukset ovat harkinnanvaraisia ja julkisesti kuulutettuja avustuksia. Avustusten myöntämistä ohjaavat kansallisten ja EU:n säädösten lisäksi vuosittain vahvistettava Helsingin kaupungin talousarvio sekä kulloinkin voimassa oleva avustusten yleisohje (Khs 28.10.2019 723 §). Avustukset on tarkoitettu yhteisöjen ja järjestöjen toiminnan tukemiseen. Näin ollen avustusmäärärahoja ei voi käyttää toimialojen järjestämien projektien rahoittamiseen tai muun toiminnan tukemiseen.

Edellä mainitun lisäksi Helsingin kaupungin toimialoilla ja keskushallinnossa voi olla esimerkiksi kaupunkistrategian mukaisia painopisteitä ja kriteereitä, jotka ohjaavat toimialojen ja keskushallinnon avustustoimintaa.

Helsingin kaupunki käyttää sähköistä avustusten käsittelyjärjestelmää. Hakemusten jättäminen tapahtuu kaupungin asiointipalvelut -sivustolla (asiointi.hel.fi). Sähköinen asiointi on ensisijainen tapa hakea kaupungin avustuksia. Sähköisestä asioinnista löytyvät kaikki kaupungin sähköiset avustushakemuslomakkeet ja kuvaukset siitä, mihin tarkoitukseen lomakkeella on mahdollista hakea avustusta. Avustusjärjestelmän käytössä tulee toimialojen noudattaa kulloinkin voimassa olevia järjestelmän käyttöohjeita.

9.13 Valtionavustukset ja niihin verrattavat etuudet

Hallintosäännön 12 luvun 5 §:n 7 kohdan perusteella rahoitusjohtajalla on toimivalta hakea kaupungin puolesta valtionosuudet ja -avustukset sekä niihin verrattavat etuudet. Rahoitusjohtaja on siirtänyt toimivaltaa valtionavustuksien sekä niihin verrattavien etuuksien osalta. Kulttuuri- ja vapaa-ajan, kaupunkiympäristön sekä sosiaali- ja terveystoimialan hallintojohtajat päättävät toimialaa koskevien valtionavustusten sekä niihin verrattavien etuuksien hakemisesta (Rj 64 § 13.9.2017). Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla perusopetusjohtaja, lukio- ja ammatillisen koulu-

14.12.2020

tuksen ja vapaan sivistystyön johtaja päättävät toimialaa koskevien valtionavustusten sekä niihin verrattavien etuuksien hakemisesta (Rj 103 § 10.12.2018). Keskushallintoa tai koko kaupunkia koskevilta osilta toimivaltaa ei ole siirretty.

Toimivallan siirron yhteydessä on toimialat velvoitettu tekemään hankehakemuksista päätökset Ahjossa ja toimittamaan päätökset tiedoksi rahoitusjohtajalle. Lisäksi toimialojen tulee huolehtia, että jokaiselle rahoitusta saaneelle hankkeelle avataan laskentajärjestelmään projektitunniste menojen ja tulojen seuraamiseen. Lisäksi toimialojen tulee huolehtia rahoituksen myöntäjien vaatimasta seurannasta ja raportoinnista. Jos Helsinki toimii koordinaattorina eli rahoituksen välittäjänä, niin muiden kuntien tulot ja menot pidetään erillään Helsingin tuloslaskelmasta. Ne on käsiteltävä taseessa. Tämä käsittelytapa on muuttunut aiemmasta ohjeistuksesta.

9.14 Valtiontukiarviointi

Kaupungin toimialojen, liikelaitosten ja virastojen on kaikkien sellaisten toimenpiteiden yhteydessä, joilla kaupunki kanavoi varoja yrityksiin, selvitettävä ennakkoon tuen hyväksyttävyyden EU:n valtiontukisääntelyn näkökulmasta sekä sisällytettävä kyseinen valtiontukiarviointi asiaa koskevaan päätökseen. EU:n valtiontukisäännöt koskevat toimenpiteitä, joilla julkinen sektori myöntää yrityksille vastikkeetonta ja valikoivaa taloudellista etua. Tällaisia toimenpiteitä voivat olla muun muassa erilaiset rahoitus-, avustus-, vakuus-, omaisuuden vuokraus- ja myyntipäätökset. Yrityksellä tarkoitetaan taloudellista toimintaa harjoittavaa yksikköä riippumatta sen oikeudellisesta muodosta.

Kaupunginkanslian oikeuspalvelut on julkaissut syksyllä 2020 ohjeen valtiontukiasi-
oista.

http://helmi.hel.fi/yhteisetpalvelut/oikeuspalvelut/Documents/valtioneuet/valtioneuet_hje_2020.pdf#search=valtioneuet

9.15 EU-hankkeet

Toimialojen omista EU-hankkeista aiheutuvat kaikki menot Helsingin osalta sisällytetään pääsääntöisesti ao. toimialan talousarvioon, myös se osuus, joka on tarkoitettu katettavaksi EU:lta, valtiolta tai muulta rahoittajalta saatavilla avustuksilla (bruttoperiaate).

Jos Helsinki toimii koordinaattorina eli rahoituksen välittäjänä, niin muiden kuntien tulot ja menot pidetään erillään Helsingin tuloslaskelmasta. Ne on käsiteltävä taseessa. Tämä käsittelytapa on muuttunut aiemmasta ohjeistuksesta.

Talousarvioon sisällytetään vain ne hankkeet, joihin on jo saatu myönteinen päätös tai joihin sellainen on saadun ennakkotiedon mukaan odotettavissa.

14.12.2020

Mikäli hankkeen kustannukset on sovittu maksettavaksi erillisestä keskitetystä hankemäärärahasta, ei hankkeen menoja ja tukiosuuksia tule budjetoida omaan talousarvioon.

EU-hankerahoituksen hakemisesta päättää kansliapäällikkö ja koordinaatio- ja päätöksenteon valmisteluvastuu on kaupunginkanslian strategiaosastolla. Päätösmenttelyyn tulee varata riittävästi aikaa ja strategiaosaston valmistelijaan tulee olla yhteydessä jo hankesuunnittelun alkuvaiheessa, jotta hankkeen käsittelyn aikatauluista, päätökseen tarvittavista asiakirjoista ja mahdollisesta keskitetystä erillismäärärahasta voidaan sopia. Lisätietoja päätösmenttelystä, mahdollisista rahoituskanavista ja hakumenettelyistä voi tiedustella kaupunginkanslian strategiaosastolta.

9.16 Sponsorirahan käytöstä

Keskushallinto, toimialat ja liikelaitokset voivat etsiä omalle työlleen ulkopuolisten sponsorien tukea. Yhteistyökumppaneita voivat olla esim. yritykset ja yhteisöt. Sponsoriyhteistyö on sisällöltään monimuotoista ja laaja-alaista. Se on sopimuksellista, molemminpuolista ja vastikkeellista. Sponsorointiyhteistyön kumppaneiksi hankittavien ja hyväksyttävien organisaatioiden tulee täyttää kulloinkin yleisesti hyväksytyt eettiset säännöt. Näiltä osin kumppanien hyväksymisestä vastaa aina toimialajohtaja.

Jos keskushallinnolla, toimialalla tai liikelaitoksella on talousarviossa jo varattuna määrärahat esimerkiksi sellaiselle tapahtumalle tai hankkeelle, jossa kaupunki sekä valtio ovat ensisijaisia hakijoita ja joihin haetaan sponsoreita, niin lähtökohtaisesti tapahtumalle saatavan sponsorivastikkeen ei tulisi kasvattaa kaupungin hankkeeseen kohdentamia menomäärärahoja tai resursseja.

Useassa tilanteessa sponsorointi on kuitenkin luonteeltaan kehittämistä, jolla kaupungin omien palvelutuotantoa tukevien tapahtumien ja hankkeiden sisältöä sekä näihin käytettävää resurssointia voidaan kasvattaa ilman että kaupungin kohdentama nettoramäärä muuttuu.

9.17 Jäsenyydet

Jäsenmaksuliitteessä (vuoden 2021 talousarvion liite 2) on lueteltu kaikki ne järjestöt, joihin kaupunki on keskushallinnon, toimialojen ja liikelaitosten esityksestä kaupunginhallituksen päätöksellä liittynyt. Keskushallinto, toimialat ja liikelaitokset maksavat näiden järjestöjen jäsenmaksut talousarviomäärärahoillaan. Jäsenmaksut kirjataan menolajille "Muut menot".

Keskushallinnon, toimialan tai liikelaitoksen esityksestä kaupunginhallitus päättää kaupungin liittymisestä järjestöihin. Järjestöistä eroamisesta voi päättää toimialan, viraston tai liikelaitoksen päällikkö. Päätöksestä on toimitettava ilmoitus ao. järjestölle ja pöytäkirjanote kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosastolle.

Mikäli keskushallinto, toimiala tai liikelaitos ehdottaa liittymistä järjestöön, tulee samassa yhteydessä pyrkiä tarkastelemaan keskushallinnon, toimialan ja liikelaitoksen jäsenyyksiä kokonaisuutena ja mahdollisuutta luopua jostakin jäsenyydestä.

9.18 Innovaatorahaston käyttö

Innovaatorahastolla on jatkuva haku. Kaupunginhallituksen elinkeinojaosto päättää rahaston käytöstä. Innovaatorahaston säännöt, tarkemmat haku- ja raportointiohjeet sekä hakemus- ja raportointilomakkeet löytyvät internetistä (<https://www.hel.fi/helsinki/fi/kaupunki-ja-hallinto/strategia-ja-talous/innovaatorahasto/>).

9.19 Osallisuusrahaston käyttö

Kaupunginvaltuusto päätti 13.6.2018 § 9 perustaa itsenäiseksi taseyksiköksi muodostettavan Osallisuusrahaston – Delaktighetsfonden. Kaupunginhallitus päätti 1.10.2018 (631 §) osallistuvan budjetoinnin toteuttamisen periaatteista 2018–2019. Ensimmäisen kierroksen havaintojen ja palautteiden perusteella kaupunginhallitus täsmensi vuosille 2020–2021 osallistuvan budjetoinnin periaatteita 4.5.2020 § 279. Kaupunginhallituksen päätöksen mukaisesti jatkossa osallistuvan budjetoinnin toteutuksen sykli on joka toinen vuosi, jonka johdosta kerrallaan on jatkossa jaettava 8,8 miljoonaa.

Vuonna 2020 osallisuusrahastosta on sidottu 4,23 miljoonaa euroa ensimmäisen kierroksen hankkeiden rahoittamiseen. Osa hankkeista tulee valmistumaan vasta vuoden 2021 kuluessa.

Toimialat vastaavat osallistuvan budjetoinnin määrärahoilla toteutettujen investointihankkeiden mahdollisista ylläpitokuluista jatkossa. Äänestystuloksen vahvistamisen jälkeen kaupunki ja sen toimialat vastaavat budjettiehdotusten toteuttamisesta.

9.20 Pääkaupunkiseudun yhteistyöhankkeet

Pääkaupunkiseudun kaupunkien, Espoon, Helsingin, Kauniaisten ja Vantaan, yhteistyösopimuksen päämääränä on edistää kaupunkien välistä strategisen tason vuoropuhelua ja operatiivisen tason yhteistyötä. Sopimuksella ei siirretä päätöstoimivaltaa yhteisille toimielimille, vaan yhteistyön edellyttämät kaupunkiehdotukset ja päätökset tehdään kunkin kaupungin omien määräysten mukaisesti.

Sopimuksen tavoitteena on erityisesti parantaa pääkaupunkiseudun kansainvälistä kilpailukykyä, kehittää Helsingin seudun yhteistyötä ja metropolipolitiikkaa sekä yhteistä kansallisen tason edunvalvontaa, edistää kaupunkien välistä yhteistyötä

14.12.2020

maankäytön, asumisen ja liikenteen kysymyksissä sekä parantaa ja tehostaa yhdessä kaupunkien palveluita ja yhteisten yhteisöjen omistajaohjauksen koordinaatiota.

Pääkaupunkiseudun kaupunginjohtajien kokous on 21.11.2017 perustanut PKS-työryhmiä seuraavasti:

- Sosiaali- ja terveydenhuolto
- Kasvatus ja Koulutus
- Kulttuuri ja vapaa-aika
- Maankäyttö, asuminen ja liikenne
- Rahoitusjohdon ryhmä
- Elinkeinojohdon ryhmä
- Valmiustyöryhmä
- Sihteeristö

Työryhmät on perustettu pääkaupunkiseudun operatiivisen tason yhteistyötä varten.

9.21 Edustusmenot

Kaupunginjohtaja on antanut (13.1.2015) ohjeet kaupungin edustamisesta ja vieraanvaraisuuden osoittamisesta.

Edustusmenot ovat vieraanvaraisuudesta tai huomaavaisuudesta aiheutuneita menoja, joilla pyritään uusien toimintasuhteiden luomiseen, entisten säilyttämiseen tai parantamiseen tai muutoin toiminnan edistämiseen. Edustamisen tulee selkeästi liittyä keskushallinnon, toimialan tai liikelaitoksen toimialaan ja tehtäviin. Edustusmenot kohdistuvat sidosryhmiin, luottamushenkilöihin, asiakkaisiin ja muihin ulkopuolisiin tahoihin, mutta ei omaan henkilökuntaan.

Edustusmenot kirjataan tulo-/menolajiluokituksesta poiketen tuloslaskelman muiden toimintakulujen ryhmään tätä varten avatulle omalle tililleen.

9.22 Viestintä ja brändi

Kaupunginkanslian viestintäosaston tehtäviin kuuluu hallintosäännön mukaan kaupungin viestinnän ja markkinoinnin koordinointi. Sitä toteutetaan keskushallinnon, toimialojen ja liikelaitosten viestinnän vastuuhenkilöiden yhteistyöllä ja kaupungin viestinnän ohjausryhmän johdolla. Ohjausryhmän tehtäviin kuuluu kaupungin viestinnän ja markkinoinnin kokonaisuuden ohjaaminen, kaupunkistrategian ja sen kärkihankkeiden viestinnän ohjaus ja seuranta, linjausten toimeenpanon seuranta, päällekkäisyyksien karsiminen ja viestinnän, markkinoinnin ja brändin vaikuttavuuden seuranta.

14.12.2020

Viestinnän linjauksiin kuuluu, että kaupungin strategisista teemoista viestitään yhdenmukaisesti. Uuden kaupunkistrategian lanseeraukseen tuotetaan keskushallinnon toimesta materiaalit mutta myös toimialoilla ja liikelaitoksissa on syytä varautua panostamaan strategiaviestintään.

Viestintä keskittää voimavaroja kanaviin, joiden avulla kaupunkilaiset ja eri kohderyhmät parhaiten tavoitetaan. Digitaalisten palveluiden kehittämistä jatketaan ja niissä pyritään hallittuun kokonaisuuteen. Viestinnän tyylin tulee olla puhutteleva ja selkeä. Hel.fi ja Helmi-intran uudistamiseen on syytä varata toimialoilla ja liikelaitoksissa riittävät resurssit.

Keskushallinnon ja toimialojen tulee noudattaa ja soveltaa 23.5.2016 hyväksyttyä brändikonseptia ja markkinointistrategian linjauksia toiminnassaan ja markkinoinnissaan.

Suurtapahtumien koordinaatioryhmän tavoitteena on varmistaa strategian toteutuminen tapahtumatoiminnassa sekä suur tapahtumien tarkoituksenmukaisuus suhteessa kaupunkistrategiaan. Suurtapahtumien koordinaatioryhmässä käsitellään suur tapahtumat, joiden valmistelussa ja eteenpäin viemisessä tarvitaan kaupungin ylimmän johdon linjaukset.

Kansliapäällikkö päätti täydentää 4.4.2018 § 87 ja 25.4.2018 § 109 tekemiänsä päätöksiä suur tapahtumien koordinaatioryhmän tehtävästä 9.3.2020 siten, että suur tapahtumien koordinaatioryhmän tehtävänä on Helsingissä järjestettävien, kaupungin omien ja ulkopuolisten toimijoiden suur tapahtumien sekä muiden kaupungin strategian kannalta keskeisten tapahtumiin liittyvien kehittämistoimien koordinaatio, päätöksenteon vauhdittaminen, suur tapahtumien hauista päättäminen, sisäisen tiedonkulun varmistaminen sekä kaupunkistrategian tavoitteiden jalkautuminen tapahtumien toteuttamisen kautta. Lisäksi koordinaatioryhmä ohjaa Helsingin tapahtumasäätiön strategista suunnittelutyötä.

9.23 Valtionperinnöt

Vuoden 2021 talousarvioon on perustettu uusi nettobudjetoitu talousarviokohta valtionperinnöt 1 30 03. Vuosittain talousarviossa määritellään avustuksiin käytävä määräraha em. talousarviokohdalta sekä annetaan sosiaali- ja terveystoimialalle sekä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalle käyttöoikeus ko. talousarviokohdalle. Määrärahoja ei siirretä toimialojen omille talousarviokohdille

HELSINGIN TALOUSARVIO VUODELLE 2021 / NEUVOTTELUTULOS 9.11.2020

Käyttötalous

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala

+ 1 miljoonan lisäys, ei kirjauksia.

Kaupunkiympäristön toimiala

+ 2 miljoonan lisäys;

Vähennetään 800K€ hissiavustuksia.

Kirjaus: Hissiavustusten kohdentaminen erityisesti niille alueille, joissa avustusten käyttö edistää vaikuttavimmin hissiremonttien käynnistymistä ja esteettömyyden toteuttamista.

Kirjaus: 1 miljoona kohdistetaan Energiarenessanssiin

Kirjaus: 1 miljoona kohdennetaan erityisesti kävelyn ja pyöräilyn väylien ylläpitoon sekä asunto-tuotantoprosessiin ja esikaupunkien suunnitteluun, esimerkkinä Itäkeskus.

Sosiaali- ja terveystoimiala

+ 30 miljoonan lisäys (josta 10 m€ katetaan siirroilla vuodelta 2020)

Em. siirron osalta todetaan: Vuoden 2020 kaupunginhallituksen käyttövaroista siirretään 5 miljoonan euron sote-toimialalle tehty varaus ja 5 miljoonaa euroa säästyneitä varoja käytettäväksi vuodelle 2021 niin, että nämä 10 miljoonaa euroa kohdentuvat sote-toimialalle. Vuoden 2020 5 miljoonan euron varaus sisällytetään koronasta johtuvan ylityksen osaksi.

Kirjaus: Kaupunki osallistuu Helsingin poliisin uuden ihmiskauppayksikön moniammatilliseen yhteistyöhön.

Kirjaus: Sosiaali- ja terveystoimialalla jatketaan terveysasemapalvelujen parantamista Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus –hankkeen tavoitteiden mukaisesti ja toimialalla analysoidaan terveysasemapalvelujen kehittämiskohteet ja niitä tukevat rakenteet.

Kirjaus: Edistetään mielenterveyskuntoutujien asumisketjua sairaala-palveluasuminen-tukiasuminen-tavallinen asuminen.

Kirjaus: Vahvistetaan ikääntyneiden digitaalisia valmiuksia. Tuetaan uusien digitaalisten innovaatioiden kehittämistä ja käynnistämistä. Tuetaan digiopetusta erityisesti ikääntyneille sekä informoidaan tehostetusti olemassa olevasta opetustarjonnasta.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala

+ 22 miljoonan lisäys

Sisältää, että Helsinki-lisä rajataan alle 1-vuotiaisiin, ja muutos astuu voimaan 1.6.2021.

Sisältää kieliohjelman turvaamisen.

Kirjaus: Kehitetään varhaiskasvatuksen henkilöstön työoloja ja lisätään työn houkuttelevuutta taroituksenmukaisilla keinoilla, esimerkiksi työsuhteulkoiluasulla.

Kirjaus: Vapaan sivistystyön kehittämistyössä turvataan Arbiksen nykyinen omaleimaisuus, ruotsinkielisenä vapaan sivistystyön toimijana ja kohtaamispaikkana.

Kaupungin kanslia / yleistä

+ 500K€ lisäys palkkakehitysohjelmaan

+ 300K€ lisäys asukasosallisuusavustuksiin (sis. pienet projektiavustukset)

Kirjaus: Koronasta aiheutuvia kustannuksia seurataan lautakunnissa talouden ja toiminnan seurannan yhteydessä. Lautakunnat esittävät tarvittaessa ylitysoikeuksia kaupunginhallitukselle ja kaupunginhallitus valtuustolle.

Kirjaus: Säilytetään tulospalkkaus ensi vuoden osalta. Tulospalkkiojärjestelmää kehitetään vuonna 2021 yhteistyössä henkilöstöjärjestöjen kanssa niin, että mahdollinen tulospalkkio maksetaan kaupunkitasoisesti.

Kirjaus: Työllisyyspalveluissa tänä vuonna säästyneet rahat hyväksytään siirrettäväksi ensi vuodelle. Turvataan Ohjaamo-toimintamallin mahdollisuudet vastata kasvavasta nuorisotyöttömyydestä johtuviin asiakasmääriin.

Investoinnit

Koulut ja päiväkodit: + 11,38 M€ kohdistuen näin:

- Aloitetaan Oulunkylän ala-asteen laajennus, Kallion ala-asteen perusparannut sekä Lpk Kalevan korvaava uudisrakennus kesäkuussa 2021. (Näiden rahoituksen lisätarve on tällöin ensi vuonna +4,65 M€, 4,62 M€ ja 1,25 M€ eli 10,52 M€).
- Lisäksi varataan Keski-Pasilan peruskoulun ja päiväkodin suunnitteluun +0,54M€ sekä Kottby grundskolan ja Koskelan ala-asteen korvaavien rakennusten suunnitteluun yhteensä +0,32 M€, jotta mahdollistetaan niiden toteuttaminen tulevana vuosina tämän vuoden talousarvion mukaisissa aikatauluissa.
- Yllä olevan lisäksi Kannelmäen peruskoulun peruskorjauksen suunnittelu käynnistetään vuonna 2021.

HKL:n kriittiset investoinnit: + 24 M€

Jatketaan Kalasataman raitiotien toteutusta suunnitelmien mukaan tähdäten valmistumiseen vuonna 2024 siten, että lisätään vuodelle 2021 12M, josta 1M HKL:lle ja 11M Kaupunkiympäristön toimialalle. 10 vuoden investointisuunnitelmassa muutetaan loput vuodet vastaamaan tavoitetta siten, että 10 vuoden kokonaissumma ei muutu.

Varaudutaan Yrjönkadun uimahallin ja Itäkeskuksen uimahallin perusparannuksen suunnitteluun siten, että hankkeet voidaan aloittaa vuosina 2024 ja 2025.

Varaudutaan merellisen tukikohdan toteuttamiseen aikaistamiseen, mikä on sidottu Puotilan rakentamisen aloittamiseen.

Esittelijän muutokset neuvottelutuloksen mukaisesti ja tekniset muutokset vuoden 2021 talousarvioehdotukseen ja vuosien 2021–2023 taloussuunnitelmaehdotukseen

1 Määrärahamuutokset:

		TA 2021		Muutos	Kohdan loppu- summa
		1 000 €	-/+	1 000 €	1 000 €
	Menot				
	KÄYTTÖTALOUSOSA				
1	Keskushallinto				
1 30 01	Kaupunginhallituksen käyttövarat - palkkakehityssuunnitelmaan	41 315	+	500	41 815
1 30 02	Kaupunginhallituksen avustukset - asukasosallisuusavustukset	2 048	+	300	2 348
2	Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala				
2 10 01	Kasvatus ja koulutus	1 247 465	+	22 000	1 269 465
3	Kaupunkiympäristön toimiala				
3 10 01	Kaupunkirakenne - hissiavustukset	197 217	+	2 000 800	198 417
4	Kulttuuri- ja vapaa-ajan toimiala				
4 10 01	Kulttuuri ja vapaa-aika lisäyksen jälkeen sitova toimintakate	231 093 -195 470	+	1 000	232 093 -196 470
5	Sosiaali- ja terveystoimiala				
5 10 01	Sosiaali- ja terveyspalvelut	1 511 094	+	20 000	1 531 094
	Käyttötalous, lisäykset			+	45 000

(Vuoden 2021 talousarvioon tehtävien määrärahamuutosten lisäksi vuoden 2020 kaupunginhallituksen käyttövaroista siirretään 5 miljoonan euron sote-toimialalle tehty varaus ja 5 miljoonaa euroa säästyneitä varoja käytettäväksi vuodelle 2021 niin, että nämä 10 miljoonaa euroa kohdentuvat

sote-toimialalle. Vuoden 2020 5 miljoonan euron varaus sisällytetään koronasta johtuvan ylityksen osaksi.)

		TA 2021		Muutos	Kohdan loppu- summa
		1 000 €	-/+	1 000 €	1 000 €
INVESTOINNIT					
8 01	Kiinteä omaisuus				
8 01 02	Projektialueiden esirakentaminen				
8 01 02 03	Kalasataman esirakentaminen	37 000			45 500
	- Kalasatamasta Pasilaan raitiotie		+	8 500	
8 02	Rakennukset				
8 02 01	Uudis- ja lisärakennushankkeet, kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi				
8 02 01 02	Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan uudis- ja lisärakennushankkeet	98 480			105 240
	- Oulunkylän ala-aste		+	4 650	
	- Lpk Kalevan korvaava uudisrakennus		+	1 250	
	- Keski-Pasilan peruskoulu		+	540	
	- Kottby grundskola korvaava uudisrakennus		+	190	
	- Koskelan ala-aste korvaava uudisrakennus		+	130	
8 02 02	Korjaushankkeet, kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi				
8 02 02 02	Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan korjausrakennushankkeet	72 670			77 290
	- Kallion ala-aste, perusparannus		+	4 620	
8 03	Kadut ja liikenneväylät				
8 03 02	Projektialueiden kadut				
8 03 02 03	Kalasatama	10 900			11 400
	- Kalasatamasta Pasilaan raitiotie		+	500	
8 03 02 05	Pasila	17 000			19 000
	- Kalasatamasta Pasilaan raitiotie		+	2 000	
Investointiosan PL8 muutokset yhteensä			+	22 380	

HKL	Investoinnit	209 346		234 346
	- Kalasatamasta Pasilaan raitiotie		+	1 000
	- Muut investoinnit		+	24 000
	Kokonaisinvestoinnit yhteensä		+	47 380

INVESTOINNIT 2022-2030

Jatketaan Kalasataman raitiotien toteutusta suunnitelmien mukaan tähdäten valmistumiseen vuonna 2024 siten, että lisätään vuodelle 2021 12 miljoonaa euroa, josta 1 miljoona euroa HKL:lle ja 11 miljoonaa euroa Kaupunkiympäristön toimialalle. 10 vuoden investointisuunnitelmassa muutetaan loput vuodet vastaamaan tavoitetta siten, että 10 vuoden kokonaissumma ei muutu.

Muuttaa alla mainittujen TA-kohtien määrärahoja seuraavasti:

8 01 02

2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
1 400	1 000	-1 500						

8 01 03

2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
	2 000	1 000						

8 03 01

2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
7 700	2 500	2 000	-500					

8 03 02

2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
37 600	49 500	-8 000	-30 000	-27 500	-13 000	-28 000	-7 200	

Muuttaa liitteitä:

4 Investointiohjelma vuosiksi 2021-2030

6 Katujen ja liikenneväylien rakentamishjelma vuosiksi 2021-2023

Muuttaa HKL-liikelaitoksen investointimäärärahoja seuraavasti:

2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
37 500	32 500	-6 600	31 000	24 500	-6 900	-49 000	-47 000	-17 000

Muuttaa liitettä 9 HKL-liikelaitoksen investoinnit 2021-2030.

RAHOITUSOSA

Edellä kuvattujen käyttötalouden ja investointien määrärahojen lisäysten seurauksena lisätään lainottoa vuosille 2022 ja 2023 seuraavasti:

TA-kohta 9 01 03 Ottolainat ja niiden lyhennykset

- TS 2022 lisätään lainanottoon 100 miljoonaa euroa, loppusumma 180 miljoonaa euroa
- TS 2023 lisätään lainanottoon 100 miljoonaa euroa, loppusumma 230 miljoonaa euroa

2 Tekstimuutokset

- s. 58; 5. kappaleen loppuun lisätään:
Koronasta aiheutuvia kustannuksia seurataan lautakunnissa talouden ja toiminnan seurannan yhteydessä. Lautakunnat esittävät tarvittaessa ylitysoikeuksia kaupunginhallitukselle ja kaupunginhallitus valtuustolle.
- s. 62; Viimeinen kappale korvataan tällä kappaleella:
Helsinki jatkaa palkitsemisen menetelmien kehittämistä. Tulospalkkaus säilytetään ensi vuoden osalta. Tulospalkkiojärjestelmää kehitetään vuonna 2021 yhteistyössä henkilöstöjärjestöjen kanssa niin, että mahdollinen tulospalkkio maksetaan kaupunkitasoisesti. Kertaluonteisten palkkioiden taso säilytetään 1 % palkkasummasta vuonna 2021.
- s. 106; 4. kappaleen viimeinen lause muutetaan muotoon:
Palkkakehityssuunnitelman toteutukseen on varattu vuoden 2021 talousarvioon 4,5 miljoonaa euroa.
- s. 107; 1. kappaleen toinen lause muutetaan muotoon:
Määräraha vuonna 2021 on 2 348 000 euroa.
- s. 113; Lisätään 2. kappaleeksi:
Työllisyyspalveluissa vuonna 2020 säästyneet rahat hyväksytään siirrettäväksi vuodelle 2021. Turvataan Ohjaamo-toimintamallin mahdollisuudet vastata kasvavasta nuorisotyöttömyydestä johtuviin asiakasmääriin.
- s. 178, 6. kappaleen loppuun lisätään:
Vapaan sivistystyön kehittämistyössä turvataan Arbiksen nykyinen omaileimaisuus, ruotsinkielisenä vapaan sivistystyön toimijana ja kohtaamispaikkana.
- s. 183, 1. kappaleen 2. luettelokohta muutetaan muotoon:
Helsinki-lisä rajataan alle 1-vuotiaisiin, ja muutos astuu voimaan 1.6.2021.
- s. 186, 3. kappaleen loppuun lisätään:

Kehitetään varhaiskasvatuksen henkilöstön työoloja ja lisätään työn houkuttelevuutta tarkoituksenmukaisilla keinoilla, esimerkiksi työsuhteulkoiluasulla.

- s.206, 2. kappaleen loppuun lisätään:
Kaupungin hissiavustukset kohdennetaan erityisesti niille alueille, joissa avustusten käyttö edistää vaikuttavimmin hissiremonttien käynnistymistä ja esteettömyyden toteuttamista.
- s. 279, 4. kappaleeksi lisätään:
Kaupunki osallistuu Helsingin poliisin uuden ihmiskauppayksikön moniammatilliseen yhteistyöhön.
- s. 280, 1. kappaleen loppuun lisätään:
Sosiaali- ja terveystoimialalla jatketaan terveysasemapalvelujen parantamista Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus –hankkeen tavoitteiden mukaisesti ja toimialalla analysoidaan terveysasemapalvelujen kehittämiskohteet ja niitä tukevat rakenteet.
- s. 281, 3. kappaleeksi lisätään:
Edistetään mielenterveyskuntoutujien asumisketjua sairaala-palveluasuminen-tukiasuminen-tavallinen asuminen.
- s. 282 alkavan kappaleen loppuun s. 283 lisätään:
Vahvistetaan ikääntyneiden digitaalisia valmiuksia. Tuetaan uusien digitaalisten innovaatioiden kehittämistä ja käynnistämistä. Tuetaan digiopetusta erityisesti ikääntyneille sekä informoidaan tehostetusti olemassa olevasta opetustarjonnasta.

3 Liitteiden muutokset

Liite 1 Avustukset:

Kaupunginhallitus

Asukasosallisuusavustukset lisätty 300 000 vuodelle 2021, loppusumma 1 096 000

Kaupunkiympäristölautakunta

Hissiavustukset vähennetty 800 000 vuosilta 2021-2023, loppusumma 800 000.

Esittelijän tekniset muutokset vuoden 2021 talousarvioehdotukseen ja vuosien 2021 - 2023 taloussuunnitelmaehdotukseen

Tekstimuutokset

Lisätään sivulle 125 TA-kohtaan 1 40 02 seuraava teksti:

ICT-yhteispalvelut – nettobudjetoituun talousarviokohtaan kirjataan kaupunginkanslian strategia-osaston digitaalinen perusta –yksikön tuottamat kaupungin kriittiseen tietoliikenteeseen, kyberturvaan, ICT-tukeen sekä ylläpitoon liittyvät palvelut. Yksikön toiminnan tavoitteita ovat:

- toimiva ja turvallinen tietoliikenne palveluna
- kustannustehokkaat ja korkean saatavuuden kapasiteettipalvelut
- nopea ja helppo tapa saada tukea
- kustannustehokkaat ja laadukkaat työvälineet työskentelyn tueksi.

Talousarviokohdan menot koostuvat mm. ICT -palveluiden ja sovellusten kapasiteetikustannuksista, palveluiden käyttäjämääriin perustuvista lisenssi- ja palvelukustannuksista, ICT-laitekustannuksista (sis. työasemat, päätelaitteet ja muut liitännäis- ja oheislaitteet), tietoliikenneverkkopalvelun kustannuksista hallinta- ja valvontapalvelun volyymin mukaisesti, tietoliikennelaitteiden elinkaarikustannuksista sekä lähi- ja etätuen kustannuksista perustuen tilaajaorganisaatioiden (toimialat, virastot ja liikelaitokset) palvelupyyntöjen määrään.

Talousarviokohdan tulot ja menot on muodostettu koostamalla toimialoilta, virastoista ja liikelaitoksista arvioidut yksikön toimialaan kuuluvien siirtyvien henkilöiden, palveluiden ja tarvittavien sopimusten kustannukset ja täydentämällä näitä vaadittavaan palvelutasoon ja laatuun tarvittavilla esimies- ja asiantuntijatehtävillä, palvelusopimuksilla ja investoinneilla. Lisäksi yksikön toimintaa on arvioitu ulkopuolisiin verrokkeihin tehdyn arvioinnin perusteella.

ICT-palveluista syntyvät kulut laskutetaan tuottamisperusteisesti toimialalta, virastolta ja liikelaitokselta, joka palvelua käyttää. Toiminnan tavoitteena ei ole katteen tuottaminen. Palvelutarvetta seurataan palvelutuotannon raportointisyklin mukaisesti säännöllisesti.

Liitteiden muutokset

Liitettä 2 Jäsenmaksujen erittely korjataan seuraavasti:

2 Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala

- lisätään KNX Finland ry jäsenmaksu 200 euroa
- lisätään Sähkö- ja teleurakoitsijaliitto STUL ry 50 euroa
- korjataan International Baccalaureate Organization jäsenmaksu 12 600 euroa
- korjataan Ammattiosaamisen kehittämissyhistys AMKE ry jäsenmaksu 20 000 euroa
- korjataan Förbundet för arbetar- och medborgarinstitut i Svenskfinland FAMI rf jäsenmaksu 2 040 euroa

Liitettä 7 Puistojen ja liikunta-alueiden rakentamishjelmaa vuosiksi 2021-2023 tarkennetaan siten, että lisätään seuraavat hankkeet:

- Töölön kenttä 1 perusparannus yhteensä 0,7 miljoonaa euroa
- Roihuvuoren liikuntapuiston pesäpalloraanien perusparannus yhteensä 0,8 miljoonaa euroa

NOUDATTAMISOHJEISIIN LIITTYVIÄ PÄÄTÖKSIÄ

Osa noudattamisohjeisiin liittyvät päätöksistä on pysyväispäätöksiä, pysyväispäätösluettelo on nähtävissä kaupungin sisäisessä intranetissä Helmessä. Alla olevasta luettelosta löytyy sekä pysyväispäätöksiä että muita päätöksiä.

Helsingin kaupunkikonsernin harmaan talouden torjuntaohjeen päivittäminen	Kp	12.10.2018	205 §
Henkilöstöhankinnan periaatteet	Hj	22.10.2020	45 §
Rahoitusjohtajan päätös irtaimiston käsittelystä Helsingin kaupungilla	Rj	14.2.2020	10 §
Kassa- ja maksuvalmiusennusteiden laatiminen ja seuranta	Rj	31.12.2019	141 §
Katu-, liikenneväylä-, rata- ja puistohankkeiden käsittelyohjeet	Khs	21.5.2018	364 §
Helsingin kaupungin avustusten yleisohjeet	Khs	28.10.2019	723 §
Kaupungin edustaminen ja vieraanvaraisuuden osoittaminen	Kj	13.1.2015	Ohje
Kaupungin oman toiminnan kilpailuttamisen periaatteet	Khs	11.2.2008	170 §
Käyttöomaisuuden arvostaminen 1.1.1997 sekä poistosuunnitelman vahvistaminen	Kvsto	18.9.1996	224 §
- tarkistaminen	Kvsto	2.11.2001	
- tarkistaminen	Kvsto	14.11.2001	322 §
- tarkistaminen	Kvsto	9.10.2002	245 §
- tarkistaminen	Kvsto	18.6.2003	142 §
- tarkistaminen	Kvsto	29.11.2006	303 §
- tarkistaminen	Kvsto	15.1.2011	
- tarkistaminen	Khs	11.1.2016	
Leasingrahoituksen käyttö kaupungin hankinnoissa	Kvsto	15.6.1994	177 §
- Toimintaohje leasingrahoituksen käytöstä	Khs	20.6.1994	Ohje
Maksu- ja luottokorttien hankkiminen ja käyttö	Rj	5.1.2018	3 §
Riskienhallinta ja sisäinen valvonta Helsingin kaupunkikonsernissa –ohje	Khs	13.1.2020	12§
Helsingin kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet	Kvsto	30.1.2019	29 §
Helsingin kaupungin eettiset periaatteet	Khs	28.10.2019	722 §

Kaupunkistrategia 2017–2021	Kvsto	27.9.2017	
Tilahankkeiden käsittelyohjeet	Khs	14.12.2015	1208 §
Toimitilastrategia	Khs	22.6.2020	400 §
Tuottavuuden mittaaminen	Kj	30.11.2011	43 §
Työsuhteessa olevien henkilöiden oikeus toteuttaa hankintoja toimialan/laitoksen päällikön tai muun viranhaltijan vastuulla (sääntötoimikunnan kirje)	Kp	26.3.2004	Ohje
Ulkopuolisin varoin rahoitetun toiminnan käsittely kirjanpidossa	Rj	17.11.1999	Kirje
Ulkopuolisten kustantamien matkojen ja muiden taloudellisten etujen vastaanottamista koskeva ohje	Kj	2.1.2013	2 §
Matkustusohje	Hj	24.05.2019	Ohje
Yhteishankintoina toteutettavat hankinnat sekä toimialojen ja laitosten toimiminen yhteishankintayksikköinä	Kp	22.5.2019	112 §
Yhteishankintoina toteutettavat hankinnat, kaupunginkanslian toteuttamat yhteishankinnat	Kp	22.5.2019	112 § Liite 1
Yhteishankintoina toteutettavat hankinnat, sosiaali- ja terveystoimialan toteuttamat yhteishankinnat	Kp	22.5.2019	112 § Liite 2